

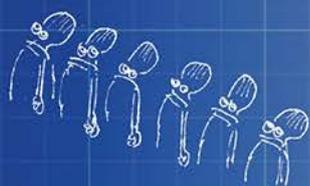
SPEKTAR *Novi!*

NOVI SPEKTAR • ŠKOLSKI LIST PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKE ŠKOLE ZADAR • BROJ 2 • LIPANJ 2015.

... U OVOM BROJU, POSJET KARIKATURISTA!!!

Manga
japanski crtani

Pin-Up
djevojke

ŽIVA
scena

DANI
eko

Kaligrafija
umjetnost pisanja

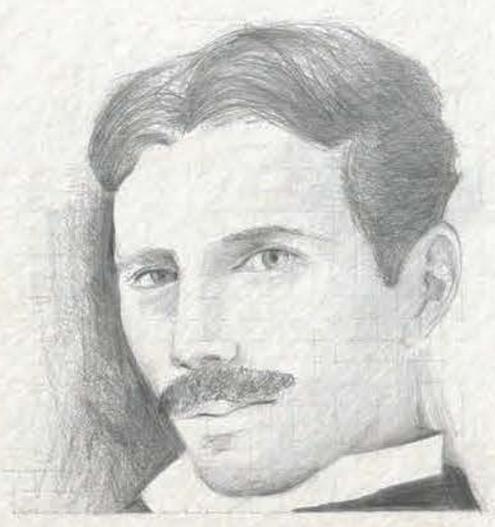

ZDRAVA
hrana

...iz grafičke **RADIONICE**

RADOVI 4B NASTALI NA SATU PRIMIJENJENOG CRTANJA KOD PROF. MATE LJUBIČIĆA

IMPRESUM

SPEKTAR *Novi!*

Školski list
PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKE
ŠKOLE ZADAR

Glavni urednik
Ivan Friganović

Zamjenica glavnog urednika
Helena Vulić

Adresa uredništva
Perivoj Vladimira Nazora 3
23000 Zadar

Izdavač
Prirodoslovno-grafička škola Zadar

Za izdavača
ravnatelj Tomislav Grbin

Učenici suradnici
Mislav Gržan 3C
Matan Ljubas 3C
Mateo Skorić 3C
Lucija Silverija Radas 2AB
Šime Ivković 3E
Luka Kožnjak 3E
Petra Zubović 3E
Nikolina Stipanić 3E
Ivana Radić 3E
Antonio Grubić 3E
Lea Milić 4B
Laura Virag 1E
Katarina Kačmarčik 3D
Sara Šintić 3D

Nastavnici suradnici
Martina Perić
Ivica Antić

Vanjski suradnici
Renata Marušić
Maša Jurin

Lektori
Slavica Barko
Marija Ljubičić

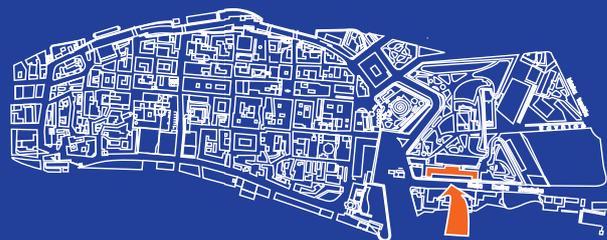
Grafičko oblikovanje
Ivan Friganović
Helena Vulić
Ivica Šimurina

Tisak
"U našoj radionici"

Naklada
400

Sadržaj

- 2 Riječ urednika
- 2 Županijsko natjecanje
- 3 Državno natjecanje
- 4 Eko dani
- 8 Intervju - Srećko Puntarić
- 12 Intervju - Hrvoje Grandov
- 15 PS4 VS XBOX ONE
- 16 Anime & Manga
- 18 Pin-up
- 22 Kaligrafija
- 24 Coworking
- 26 Živa scena
- 30 Intervju - Angelo Virag
- 32 Izlet u Smiljan i Kuterevo
- 34 Online igre
- 35 e-Zanimljivosti
- 36 Zdrav život
- 38 Iz grafičke radionice
- 40 Horoskop

EGS
VI ste ovdje!

Riječ urednika

Glani urednik,
Ivan Friganović

Drugi broj Novog Spektra je pred nama dok je još jedna školska godina iza nas. Zahvaljujemo našim vrijednim učenicima koji su se ove godine u puno većem broju uključili u stvaranje sadržaja časopisa. Teme su još jednom šarolike i zanimljive te će zasigurno biti dobro štivo za nadolezeće ljetne praznike. Školsku godinu obilježili su niz uspjeha naših učenika i nemali broj školskih "evenata" koje smo vam pokušali približiti u slučaju da ste ih propustili. Od tradicionalnih Eko dana koji se održavaju već četrnaestu godinu za redom preko posjeta poznatih karikaturista Srečka Puntarića i Damira Novaka do poslovnih uspjeha učenika poteklih iz naših klupa, nešto će vam sigurno zapeti za oko.

Ne možemo ne spomenuti i našu malu "tvornicu kulture", družinu iz školske knjižnice zaslužnu za "planetarno" popularnu predstavu "Vrčina". Pod dirigentskom palicom prof. Antića, u najboljem svijetlu predstavljali su školu na raznim natjecanjima i prigodama.

ŽUPANIJSKO NATJECANJE - JEZICI

Odličan uspjeh naših učenika

U Gimnaziji Vladimira Nazora natjecanjem iz engleskog jezika službeno je održano je još jedno Županijsko natjecanje u poznavanju stranih jezika na koje se ove godine odazvalo 65 učenika. Naši učenici postigli su zavidan rezultat iz engleskog jezika. Učenik 2.e razreda Ante Uskok osvojio je prvo mjesto uz potporu svoje mentorice Jelene Gende, a Luciano Morić iz 4.b razreda treće mjesto uz mentoricu Nadu Komburu.

Naši učenici na natjecanju u školi Vladimir Nazor

2. razred – srednje škole

Rang	Učenik		Mentor		Škola
1.	Ante	Uskok	Jelena	Genda	Prirodoslovno grafička škola Zadar

4. razred – srednje škole

Rang	Učenik		Mentor		Škola
3.	Luciano	Morić	Nada	Kombura	Prirodoslovno grafička škola Zadar

Isječci iz tablica s uspjesima naših učenika

DRŽAVNO NATJECANJE

Zlatni Skorić, Sudinja i Kožnjak brončani

U Grafičkoj školi u Zagrebu, 23. i 24. travnja održano je 7. državno natjecanje učenika i učenika iz obrazovnog sektora grafika i audiovizualne tehnologije. Naši učenici su i ove godine postigli odlične rezultate: **Mateo Skorić** (3C) je osvojio prvo mjesto u kategoriji grafičke tehnologije, a **Luka Kožnjak** (3E) i **Matija Sudinja** (4B) su za svoj rad u kategoriji multimedije dobili brončanu medalju.

Mateo je u suradnji s mentoricom prof. Martinom Perić napravio omot za fiktivnu glazbenu grupu "Hallmark" za koji je od državnog povjerenstva dobio najveći broj bodova i tako nastavio sjajan niz odličnih rezultata grafičara na državnim natjecanjima posljednjih godina.

Luka i Matija su izradili web stranicu za glazbenu grupu "Postolar tripper". U izradi rada ih je vodila mentorica prof. Maja Glavan.

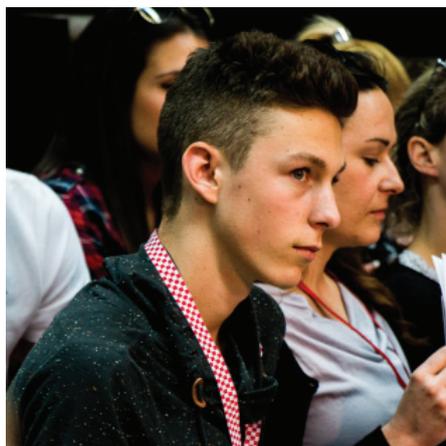
Uz natjecanje je održana i smotra fotografije i grafičkog dizajna na kojoj su sudjelovali učenici: Tina Milačić, Gina Gallinella, Andrea Šišeta, Fran Vrkljan, Petra Antić, Lovre Dujmović i Karla Šaravanja. (mentorice: prof. Anamarija Ivković i Martina Perić).

I ove godine smo ponosni na uspjehe naših učenika na državnom natjecanju

7. DRŽAVNO NATJECANJE UČENIKA IZ OBRAZOVNOG SEKTORA GRAFIKA I AUDIOVIZUALNE TEHNOLOGIJE

GRAFIČKA ŠKOLA U ZAGREBU

Mateo Skorić i njegov nagrađeni rad

Matija Sudinja sa brončanom medaljom

Luka i Matija na dodjeli medalja

Zadovoljni učenici i ponosne mentorice

Radovi naših učenika na smotri

Otvorenje izložbe karikature

DV Galeb na otvaranju Eko dana

Klapa Maraška u kojoj pjevaju naši profesori Jelena Laća i Ivica Antić

14. Eko dani

Od 21. do 28. travnja održani su ovogodišnji Eko dani uz već tradicionalnu poruku Mahatma Gandhija "Mi moramo biti promjena koju želimo svijetu!". Ove godine aktivnosti Eko dana provedene su na čak sedam različitih gradskih lokacija

Tematska projekcija u Gradskoj knjižnici

Glazbena točka učenica 2.E Matee Bučić i Rože Milković

U organizaciji Prirodoslovno-grafičke škole četrnaestu godinu za redom održani su Eko dani, ekološko-edukativna manifestacija koja je ove godine trajala od 21. do 28. travnja. Organiziran je niz događanja na sedam različitih lokacija od koji treba spomenuti već tradicionalnu sadnju stabla. Župan Zadarske županije Stipe Zrilić u nazočnosti mnogih novinara, posjetitelja iz dječjih vrtića i predstavnika drugih škola te korisnika Doma za odrasle osobe Sv. Frane ove godine posadio je stablo u Perivoju Vladimira Nazora.

U narednim danima uslijedio je niz aktivnosti kao što su izložba fotografija s natječaja Lice(U)lice u kojoj su sudjelovali učenici srednjih i osnovnih škola naše županije.

Ove Eko dane obilježio je i posjet poznatih karikaturista Damira Novaka i Srećka Puntarića Felix-a te izložba karikatura u Kazalištu lutaka Zadar.

U Gradskoj knjižnici prikazani su aktivistički filmovi sa sisačkog eko film festivala. Na ulicama grada provedene su igraonice Čovječe ne ljuti se, utrka orijentacijskog trčanja Zadarska kopča, radionica kaligrafije i prezentacija tradicionalne japanske streličarske vještine Kyudo. Učenici škole u šetnji gradom dijelili su besplatne zagrljaje slučajnim prolaznicima i turistima.

U cilju prezentacije zdravih navika održane su i sportske aktivnosti na gradskom kupalištu Kolovare na bazenu na kojima su se učenici i profesori okušali u streličarstvu i odbojci.

Eko dani su kao i svake godine završili Biciklijadom i Šušurom na dva kola ispred same škole.

Župan Stipe Zrilić s našim učenicima sadi stablo

Radionica kaligrafije na Forumu

Ove godine bicikljada je startala s nove lokacije na Višnjiku

Eko poruke najmlađih

Školski eko štand na Kalelargi

Čovječe ne ljuti se na Donatu

Učenci i profesori okušali su se u odbojki na pijesku

Demonstracija drevne japanske vještine

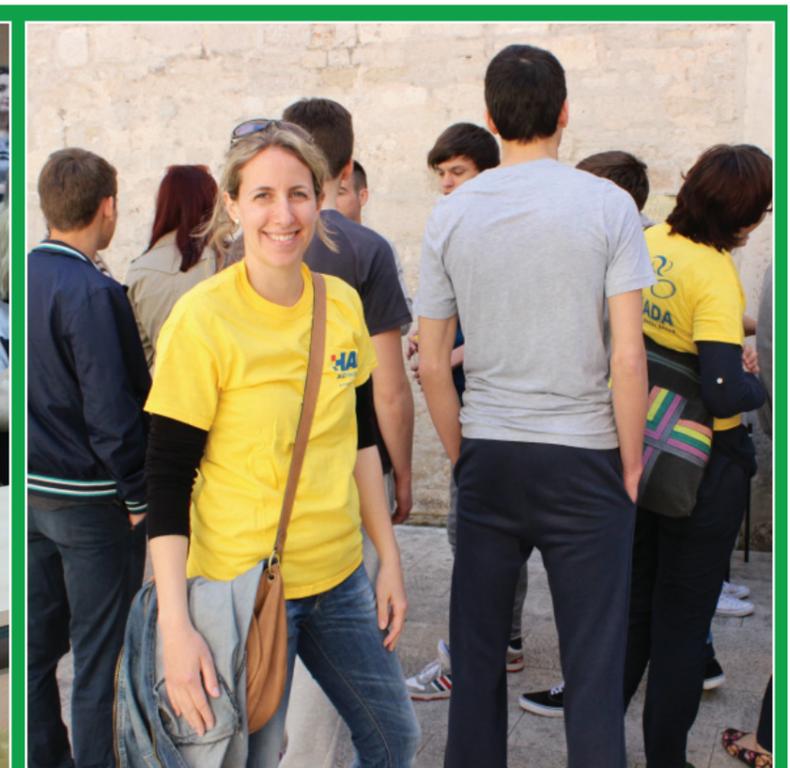
Večer poezije u konobi »Na po ure«

Gosti Eko dana - Streličarski klub Zadar

Eko kviz na temu Grad koji živi na otvorenom

Zadarska kopča - pripreme za orijentacijsko trčanje

INTERVJU s karikaturistom Srećkom Puntarićem

Razgovarao: Antonio Grubić, 3E

Tijekom ovogodišnjih "Eko-dana" otvorili smo izložbu pod nazivom "Grad", članova Hrvatskog društva karikaturista, jednog od najnagrađivanijih društava u Europi. Gosti naše škole bila su i dva iznimna člana HKD-a, Damir Novak i Srećko Puntarić. Osim što su svojom nazočnošću uveličali otvaranje izložbe, održali su i predavanje o karikaturi u 4b razredu. Bila je to i prigoda za razgovor sa Srećkom Puntarićem, najpopularnijim hrvatskim karikaturistom.

Gdje i kada ste objavili prvu karikaturu?

Tijekom studija 1974. pojavio se humorističko-satirički časopis Kerempuh. Pratio sam ga jer mi je odgovarao njegov moderni humor. Kao mačak oko vruće kaše obilazio sam oko ideje poslati im ili ne po-

Srećko Puntarić - Felix

vladajućima. A ja sam karikaturu izabrao baš zato što mi se činila najslobodnijim medijem. Uz to, volio sam brzo svoje misli stavljati na papir.

1983. godine osnovalo se

Crtanje na domaćem terenu dijelim pak na dva razdoblja, prije i poslije 1990.

Imaj ti iz povijesti pet, a ja bum ti rekel kak je to zapravo bilo

Mora postojati granica zdravog razuma i dobrog ukusa

OKO IDEJE kao mačak oko vruće kaše

slati koju svoju karikaturu. Imao sam tada 22 godine, skupljao sam hrabrost, a onda sam krajem 1974. odlučio pokušati. U to je vrijeme vladala gripa, a još su se uvijek osjećali i odjeci turbulentne '71. Ondašnji su milicajci znali govoriti: "Ne grupiši se!" pa sam nacrtao karikaturu na kojoj milicajac prilazi grupi ljudi vičući: "Ne gripiši se!" I nju sam poslao u Kerempuh, a oni su je objavili u veljači '75. Bila je to moja prva objavljena, a ujedno i prva politička karikatura. I eto, od tada više nisam znao stati. No, Kerempuh je nakon dvije godine prestao izlaziti jer su mu, kako nam rekoše, prestale stizati dotacije. Možda je razlog gašenje bilo i to što se nekome zamjerio. Kao što je poznato, humor je uvijek problematičan, ako ne ide niz dlaku

Hrvatsko društvo karikaturista. Jeste li tada upoznali našeg ravnatelja koji se u to vrijeme intenzivno bavio karikatrom?

Tomislava sam poznao otprilike jer smo zajedno studirali na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Znači, prijatelji smo već dugo. Inače, preko Društva karikature mogli smo grupno slati na razne svjetske izložbe, a te su manifestacije bile specifične jer se samo crtežom, bez ijedne riječi, moralo pokazati sve i sve je svima moralo biti jasno na prvu.

80-ih godina Srećko je počeo dobivati i nagrade pa je tako '86. osvojio Grand

Prix u Turskoj, a odmah sljedeće godine u Belgiji. Temeljem tog uspjeha "Vjesnik" je objavio intervju s njim. Odmah su ga pozvali i na suradnju pa od 1987. u Vjesniku počinje izlaziti njegov strip "E, moj Darwin", čijim je nazivom htio aludirati na to kako Darwin u svojoj teoriji evolucije nije procijenio da mu teorija na ovim prostorima neće "štimiti".

Kada je izišao Vaš prvi, popularni "Felix"?

Od 1987. do 1995. crtao je i za švicarski humoristički tjednik Nebelspalter gdje je objavljivao karikature o međunarodnim temama. To mu je bilo posebno izazovno, jer je tamo karikatura mogla biti na cijeloj

duplerici, pa i na naslovnici. Puntariću je uspjelo i jedno i drugo. Crtanje na domaćem terenu dijelim pak na dva razdoblja, prije i poslije 1990.

Do '90. političkom smo karikatrom samo pipkali. Znali smo da se ne smije dirati Tita, domaće političare i Centralni komitet. No, onda smo mi išli na mala vrata, preko srpa i čekića, pa udri na Marxa. Ipak, već se 1989. moglo osjetiti da s dolaskom višestranačja dolazi i sloboda govora. A od 2000. na ovamo vrijeme je dugoročnog izvlačenja iz tranzicije. U to mirnodopsko vrijeme drugi su izazovi, druge su vrste gluposti. Ima sad puno "štofa", ali nije smiješan. To je više za sještiti i plakati, a meni je humor najbitniji, jer

preko njega pokušavam naći istinu. Znate, u svojim karikatrama volim propitivati povijest. U tom kontekstu moram reći da me odgojio djed rekavši mi jednom ovako: "Imaj ti iz povijesti pet, a ja bum ti rekel kak je to zapravo bilo."

Potaknuti tragičnom sudbinom koja je baš zbog provokativne karikature zadesila kolege satiričnog časopisa Charlie Hebdo, recite nam postoji li kod Vas autocenzura?

U Charlie Hebdo bili su bez ikakvih granica i sve su ismijavali, a ja mislim da

uvijek mora postojati granica zdravog razuma i dobrog ukusa. Humor je lijep, on je poezija i svaki se dan pitam ima li u mom crtežu mrva humora jer, ako se previše ražestim i prijeđem granicu, onda tu humora više nema. Nisam odredio u što neću dirati, već dok radim, osjetim ako nešto nije u redu i zbog tog tihog glasa savjesti odustanem. Ja zapravo, kao stari rašljara, umjesto vode tražim ljudsku glupost i naši političari su mi jako inspirativni jer je oko njih puno laži i zakulisnih igara, dok je narod na vjetrometini.

I na kraju, kako Vam se svidjelo biti gostom naše škole i našega grada?

I u gradu kao i u vašoj školi osjeća se opušteniji život. Grad je lijep i turistički atraktivan, a odnosi su u školi između ravnatelja, nastavnika i učenika izvrsni. Osjećao sam se ugodno.

Damir Novak, ravnatelj Tomislav Grbin, profesor Mate Ljubičić i Srećko Puntarić
 Karikaturisti Srećko Puntarić Felix i Damir Novak na satu primjenjenog crtanja kod profesora Mate Ljubičića i učenika 4.b održali predavanje o karikaturi i kreativnu radionicu crtanja

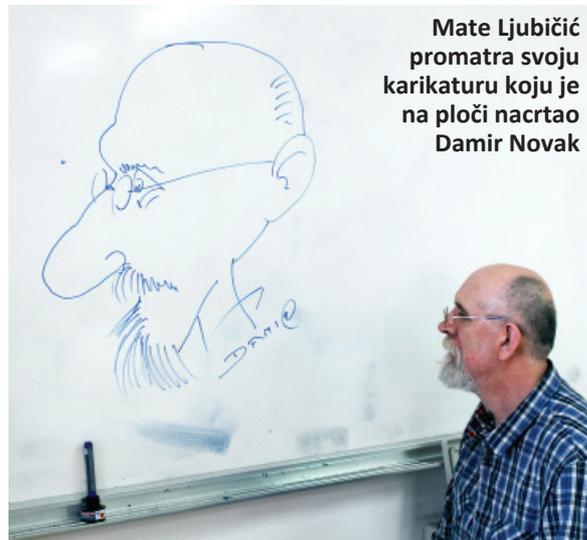
Felix daje upute učenicima

Vrijedni učenici karikaturistima prezentirali svoje vještine

...s otvorenja izložbe karikature u Kazalištu lutaka

Mate Ljubičić promatra svoju karikaturu koju je na ploči nacrtao Damir Novak

HRVOJE GRANDOV uspješan poduzetnik potekao iz naših klupa

Razgovarao: Matan Ljubas, 3C

Kako ste došli na ideju časopisa "Spektar"?

Pa dobro, nisam ja došao na tu ideju, časopis je već nekoliko godina izlazio u tada Kemijskoj školi. U prvom razredu, mislim da uopće nisam sudjelovao u radu na časopisu, nego je to bilo nekako sa strane, a jedan od glavnih motiva zbog kojih sam se ja priključio Spektaru je što u to doba računala nisu bila dostupna kao

bi ostajati po cijelu noć umreženi na školskim računalima, te smo dolazili doma oko 4-5 ujutro iz škole. Bili smo stvarno motivirani, učenici kao i profesori, a u mom razredu je bilo 4-5 đaka koji su sa mnom bili u timu. Recimo, zadnju godinu sam proveo oko 50% nastave u radionici Spektara, a 50% na nastavi. Imali smo punu podršku profesora jer su vidjeli da se tamo zaista radi i stvara. Tolerirao se izostanak koji bi se na drugi način nadoknadio. Išli smo na natjecanja i putovanja po nekoliko dana na npr. Lidrano. Bili

Počeo sam sam, te je cijelo vrijeme moja filozofija bila da ne gledam previše u budućnost jer je nepredvidiva, rješavam to korak po korak, te se tako i moja današnja firma razvija...

Zarađenim novcem kupovali smo opremu za školu

danas. Tada, ja jesam imao svoje računalo ali je i škola dobila svoja nova i moderna računala. Mene je to zanimalo, priključio sam se. U početku u nekom novinarskom smislu, a kako je redakcija rasla i škola je dobijala nova računala i tehnologiju, malo po malo i Spektar je rastao te smo počeli savladavati neke zadatke koje smo inače davali drugima da rade; recimo fotografiju, dizajn stranice, prijelom naslovnice. U principu, usvajali smo neka nova znanja i neke nove hobije koje u školi inače ne možeš naučiti, a pogotovo ne tada u to vrijeme. Spektar je, u principu, funkcionirao kao prava novinarska redakcija; postojali su tjedni sastanci, postojalo je uredništvo, na početku godine bi učenici animirali nove učenike te vidili kakvi su afiniteti prema nekoj temi. Imali smo rokove u školi i u tiskarama i časopis bi izlazio točno na vrijeme. U 3 godine koliko sam ja bio u Spektaru, s 3 računala smo došli na 5. U školi je oformljena informatička učionica s dvadesetak računala, stvarno smo narasli. Nova računala su bila veliki napredak, a nama su uz posao sa Spektrom bila glavna aktivnost. Znali

Hrvoje Grandov na svom radnom mjestu

Biti poduzetnik znači, u principu, 24 sata na dan živjeti s poslom. Moj radni dan ima 10 do 12 radnih sati jer mailovi i upiti stižu u svaku doba dana

smo u Šibeniku, Zagrebu, ... Učenici su čak i prodavali časopise, te bi sa zarađenim novcem kupovali opremu za školu. Časopis Spektar, treba se spomenuti, pokrenuo je profesor Edo Končurat. U početku je to bio časopis koji se bavio samo školom, a kasnije se bavio temama mladih i drugim ozbiljnijim temama. Neki ljudi koji su radili na tom časopisu postali su kasnije novinari. Ja sam se tamo najviše bavio s grafikom i definitivno mogu reći da je to utjecalo na moj daljnji rad u struci.

Kako i kada ste došli na ideju otvaranja grafičke tvrtke i kako ste ju ostvarili?

Nakon završetka srednje škole, upisao sam faks u Zagrebu. Pokušao sam studirati ali nisam imao previše volje, poklopile su se neke obiteljske neprilike te mi sam Zagreb kao Zagreb nije odgovarao. Kako sam kroz rad u Spektaru upoznao dosta ljudi koji se bave grafikom i vidio dosta tvrtki, tako je do mene došla vijest da će se otvoriti nove dnevne novine. Bio je to Zadarski List gdje su tražili grafičare. Vratio sam se u Zadar i počeo raditi. Moji su poludjeli kada su čuli da sam odustao od Zagreba i odlučio studirati u Zadru. Tako sam, znači, dobio posao u Zadarskom Listu, nažalost to nije dugo trajalo. Oni su bili već u tradicionalnim hrvatskim fora-

ma kao što je neisplata plaće, "uzme te pa te šutne" i tako. Ja nisam bio spreman na to ni previše strpljiv, odnosno shvatio sam da ne volim kada mi netko naređuje i onda mi za to ne plati. Rekao sam "Hvala, doviđenja." i upisao sam faks u Zadru. Bilo je to vrijeme početka weba, počeo sam iz radoznalosti raditi web stranice. U jednom trenu ponuđeno mi je da radim stranicu za košarkaški klub. Tu smo stranicu radili jedno 2-3 godine, onako pro bono, čisto iz zabave. Nakon nekog vremena dobili smo ponudu od kluba za izradu službene stranice, te smo za to bili dobro plaćeni. Pratili smo klub u putovanjima, izvještavali smo uživo, nešto što ni

Malo po malo i Spektar je rastao te smo počeli savladavati neke zadatke koje smo inače davali drugima da rade...

Naslovnice starijih izdanja Spektara

danas mnogi klubovi nemaju. No, bilo je to drugo vrijeme, vrijeme kada je klub to mogao priuštiti. Usporedo s tim, otvorio sam firmu koja se bavi web dizajnom, to je bio moj početak. Nisam previše imao viziju kako će to ići, znači počeo sam sam, te je cijelo vrijeme moja filozofija bila da ne gledam previše u budućnost jer je nepredvidiva, rješavam to korak po korak, te se tako i moja današnja firma razvija. U međuvremenu se firma raširila na posao grafike, danas imamo svoj digitalni tisak, svoju grafiku, svoj web odjel. Trenutno u firmi radi 12 ljudi. Moram priznati, u početku nisam mislio da će to biti tako. U principu, kako je vrijeme odmicalo, tvrtka je zahtijevala profesionalniji pristup te taj posao nisam više mogao raditi sam već mi je trebalo nekoliko ljudi.

Imate li neke planove za budućnost?

Planovi postoje, ali idemo korak po korak. Teško mi je reći što će biti za 5 godina, ako se nastavi kao do sad, definitivno ćemo rasti. Iz godine u godinu imamo minimalni

rast od 10% do 20%. Zapošljava nove ljude, rastu nam prihodi, ali svedjedno i mi moramo znati podvući crtu i stati.

Jeste li osjetili stagnaciju tijekom ovih kriznih godina?

Moram priznati, bilo je tu i sreće, te u vrijeme kada smo kretali nije bilo konkurencije, posao nije bilo teško naći, samo si se trebao ponuditi. Kriza se, svedjedno osjetila i u našem poslovanju, no sada se to pročistilo i isfiltriralo. Nama je dobro došlo što smo sve zadatke obavljali s jednakom važnošću. Nažalost, velike firme u Zadru su nestale, no srećom, bavimo se i poslom preko interneta te uvijek imamo neko tržište. To su prvenstveno narudžbe iz ruralnih dijelova Hrvatske kao otoci, Lika, zaleđe. Isto tako, dobivamo poslove izvana tj. iz EU jer se od ulaska u EU otvorilo jedno sasvim novo tržište. Danas, ne bi bio nikakav problem odraditi posao, ni klijentima iz Azije, putem interneta. Znači, umreženi smo s institucijama koje se brinu o nama, Udruženje obrtnika, Gospodarska komora, te stalno dobijamo neke upite.

Što srećom, što umijećem, zasad ide dobro.

Je li teško naći adekvatnu radnu snagu i jeste li imali problema sa sadašnjim ili bivšim zaposlenicima?

Je, problem je naći adekvatnu radnu snagu, i to iz nekoliko razloga. To je također i problem koji se dugo neće riješiti zbog organizacije naše države.

Ono što je postojalo je propalo te ne postoji ništa u Zadru što može pomoći progurati ljude u grafici. Nama osobno u firmi ništa ne znači nekakvo zvanje i stručna sprema, znanje je ono što tražimo od naših budućih zaposlenika. Ipak, osjeća se da ljudi koji imaju neke afinitete odlaze iz Zadra radi nekih boljih prilika. Sa zaposlenicima, kako sadašnjim tako i bivšim nije bilo problema, štoviše, i dan danas surađujemo s ljudima koji su otišli od nas da bi stvorili svoje firme.

Jeste li imali neizvedive narudžbe?

Da, naravno. Kao tvrtka uvijek se trudimo zadovoljiti svoje mušterije, no nekad je to jednostavno nemoguće. Imamo firme koje rade s nama, koje nam mogu osigurati sve što ljudi traže, no tu je pitanje je li čovjek spreman platiti to što traži. Često s ljudima dogovorimo posao a kada im

Recimo, u zadnjoj godini sam proveo oko 50% nastave u radionici Spekra a 50% na pravoj nastavi. Imali smo punu podršku profesora jer su vidjeli da se tamo zaista radi i stvara.

Radna atmosfera u Futuru

futuro
www.futuro.hr

kažemo cijenu, oni se ne slože jer su mislili da je to jednostavniji posao. Klijenti su nam također, u više razina, neki su početnici te im treba objašnjavati, na sreću, nisimo se još susretali s većim problemima.

Koji vam je dio posla najteži?

Pa, naravno, to su web portali, koji su komplicirani te na njima radi 4-5 ljudi. Tu su, također, mobilne aplikacije koje su dosta kompliciranije nego što izgleda. U tiskarskom dijelu, imamo UV tisak, koji je sofisticiran ali nam ne predstavlja veliki problem. U biti, nemamo neke probleme tijekom proizvodnje kao tijekom upita nekih loše upućenih klijenata.

Zadaje li vam neki dio česte komplikacije?

Ne bih rekao da su komplikacije već izazovi, što mi u tvrtci volimo jer nam ostaje iskustvo kao i saznanje da to možemo napraviti. Naravno da uz sve to ide i veća zarada.

Jeste li imali neku grešku koja vam je zadala probleme?

Jesmo, to je normalan dio posla. Kada se dogodi, može biti našom krivicom ili

krivnjom našeg klijenta. U principu, ako je naša greška, mi odrađujemo posao ponovno i nema rasprave tj. greška je naša i doviđenja. Greška se ispravlja na naš trošak i suočeni smo s time. Nekad se dogodi, naravno, i zbog nemara i nepažnje zaposlenika kako bi što prije odradili posao, ali svi smo mi ljudi a ne roboti.

Oduzimaju li vam poslovne obveze previše privatnog vremena?

Biti privatni poduzetnik, znači, u principu, 24 sata na dan živjeti s poslom. Moj radni dan ima 10 do 12 radnih sati jer mailovi i upiti stižu u svaku doba dana. Također, mozak te tjera da konstanto razmišljaš o poslu. U suštini, oduzima vrijeme, ali to je obveza koju sam sam prihvatio i ne stvara nikakav problem.

Stvara li vam ovaj posao probleme u privatnom životu?

Ne, biti poduzetnik ti daje slobodu. Kada i ako želiš, možeš organizirati svoje vrijeme. Mogu si priuštiti da svoje zadatke prebacim nekome drugome, no to ću kasnije nadoknaditi. Ima prednosti i mana; privatno je vrijeme svedeno na minimum, a prednost je da možeš sam odrediti svoje radno vrijeme.

PS4 VS XBOX ONE

Bitka nove generacije

Pišu: Mislav Gržan, 3C

Mateo Skorić, 3C

"It's time!"

Nakon što je hype sa *launch windowa* prošao, *next gen* se službeno smjestio u dugoj, krvavoj bitci za vaš novac. Ako ste uspjeli ne kupujući PS4 ili Xbox One do sada, čestitam! Nikada nije bilo bolje vrijeme za jednu od konzola (i to što prije, jer PS3 i Xbox 360 sve su rijeđe i rijeđe). Ali ... koju od njih uzeti? Ovaj članak će pogledati svaki aspekt PS4 i Xbox-ovih „library-ja“, online svojstva, te mogućnosti hardvera te ih suprostaviti jedno protiv drugoga. Ako ste se suzdržavali od kupnje nove konzole, pomoći ćemo vam pronaći riješenje.

Rat konzola

Ovaj "rat konzola", unatoč svim natpisi-ma i usporedbama na posljetku se ipak svodi na "rat servisa, softvera i brendova". Naime, PS4 i Xbox One na papiru se previše ne razlikuju jer obje su konzole podjednako moćne, a *mainstream* mediji "pobjednika" će ionako birati na temelju prodaje. Naravno, to ne znači da hardver nije bitna stavka, ali kada bismo se ravnali prema snazi, računalo je još uvijek najbolja opcija. Xbox One je skuplji, ali s njim dolazi i Kinect dok ćete za kameru za Playstation *iskeširati* 60 dolara, što je i dalje manje od 100 dolara razlike u cijeni, ali na posljetku se Xbox ne čini toliko skupljom opcijom.

Sučelje i upravljanje

Xbox je ovdje prema mnogim kritikama pobjednik, a njegovo sučelje inspirirano Windowsima 8 daleko je preglednije od Sonyjevog. Nadalje, XO je daleko brži pa ćete od *standby-a* do ulaska u igru čekati samo dvadesetak sekundi, a uz pomoć Kinecta možete upravljati i glasovnim naredbama. Multitasking na obje je platforme prilično jednostavan pa tako možete pauzirati igru i pozabaviti se nekim drugim aplikacijama. PS4 u ovom slučaju ima i opciju prenošenja vaše igre uživo preko interneta.

Hardver

Kada bismo dvije konzole morali uspoređivati isključivo na temelju izgleda, PS4 je svakako pobjednik jer dosadno kockasti

PS4 i Xbox One na papiru se previše ne razlikuju jer su podjednako moćne

Xbox One pomalo podsjeća na stari video rekorder. No, Xbox troši manje električne energije i nešto je tiši od PlayStationa. Gledajući sam hardver, teško je da će prosječni korisnik pronaći veće razlike. Kao nikad do sad, dva su pretendenta na mjesto najbolje konzole gotovo identična. Iako bi netko mogao konstatirati da Xbox u usporedbi s PlayStationom ima određene hardverske slabosti (što se radne memorije tiče), nedostatke uspješno nadomještaju izuzetno brzim ESRAM-om. No, što god pisali o hardveru, činjenica je da igrači to neće primijetiti u igrama. Naslovi se vrte tečno na obje platforme. Ipak, oni koji su imali prilike odigrati naslove koji su se pojavili na obje platforme tvrde da se PS4 može pohvaliti boljom rezolucijom, a mnogi dodaju i da je Xbox hardverski slabiji.

Kontroleri

Što se kontrolera tiče, situacija je još teža. Dolaskom novih kontrolera, situacija se promijenila i obje se konzole mogu pohvaliti poboljšanim dizajnom. Oba kon-

trolera imaju ulaz za slušalice, a touch pad na DualShocku 4 zgodan je dodatak jer vam dopušta upravljanje kakvo inače viđamo na pametnim telefonima i prijenosnim računalima. Kada govorimo o bateriji, PS4 koristi bateriju koju možete puniti dok to nije slučaj s Xboxom (iako vas ništa ne sprječava da nabavite baterije koje ćete puniti sami). Sony se ne može baš pohvaliti kapacitetom pa ćete bežični kontroler puniti svakih sedam sati dok ćete XO baterije mijenjati svakih nekoliko tjedana.

Igre

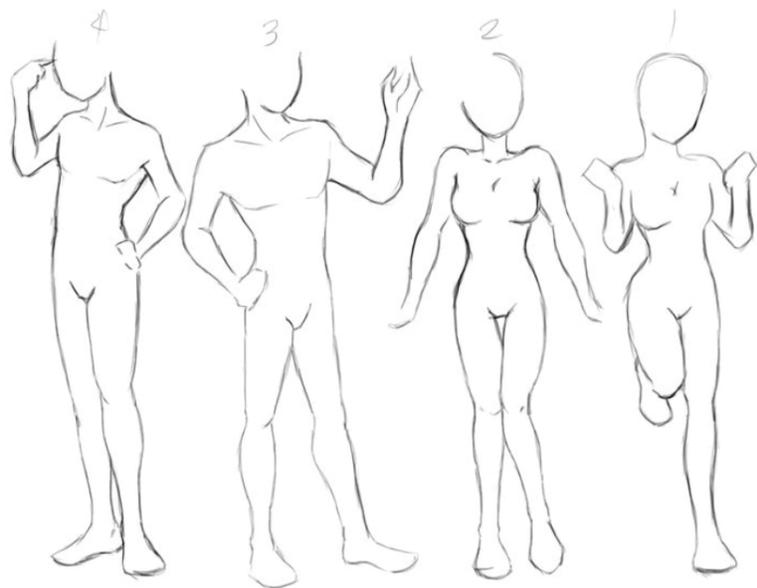
Ono što je mnogima najvažnije svakako su naslovi, a Xbox je na samom startu imao dvostruko više ekskluzivnih naslova, no situacija se sada mijenja, neki od ekskluzivnih naslova su: "Dead Rising 3", "Forza Motorsport 5", "Ryse: Son of Rome", "Titanfall", "Sunset Overdrive" te "Forza Horizon 2". PS4 ima "Killzone: Shadow Fall", "Knack", "Driveclub", "Infamous: Second Son", "The Order 1886", "Bloodborne"... Ipak, vlasnici PlayStationa kasnije bi mogli biti zadovoljniji jer neki će se naslovi (za obje platforme) najprije pojaviti na četvorci.

Ukupni pobjednik (za sada): PS4

Yep, ako gledamo na ekskluzive, Xbox One je pobjednik – tako izgleda na papiru. No, ako uzmete u obzir odgovarajući momentum svakog sustava, uključujući bolje performanse PS4, odlučili smo ga izabrati kao našu opću preporuku. Dobivate definitivno najbolje od *next* generacije za svoj novac. Možda, u godinu ili dvije, kada PS4 bude vrtio neki Morpheus VR i Xbox One bude bitan dio operativnog sustava Windows 10, stvari budu posve drugačije.

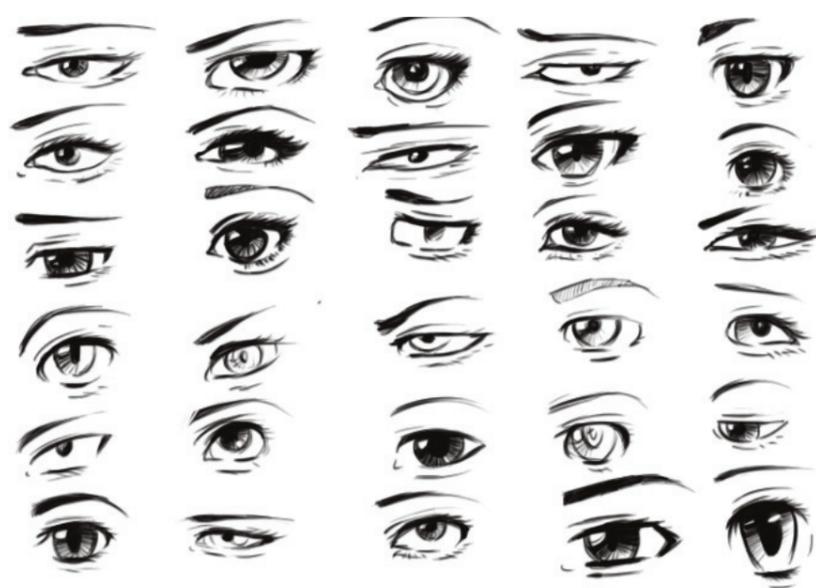
	Xbox One	PS4
CPU Cores/Threads	8/8	8/8
CPU Frequency	1.6GHz (est)	1.6GHz (est)
CPU µArch	AMD Jaguar	AMD Jaguar
Shared L2 Cache	2 x 2MB	2 x 2MB
GPU Cores	768	1152
Peak Shader Throughput	1.23 TFLOPS	1.84 TFLOPS
Embedded Memory	32MB eSRAM	-
Embedded Memory Bandwidth	102GB/s	-
System Memory	8GB 2133MHz DDR3	8GB 5500MHz GDDR5
System Memory Bus	256-bits	256-bits
System Memory Bandwidth	68.3 GB/s	176.0 GB/s
Manufacturing Process	28nm	28nm

Tehničke specifikacije konzola

Najpopularniji Anime je „Spirited Away“ koji je zaradio preko 270 milijuna dolara, iza njega je „Howl's moving castle“ sa 230 milijuna dolara zarade

Crteži vitkih tijela i karakterističnih očiju

Više papira za Manga nego za WC

Piše: Antonio Grubić, 3E

Kada čujemo riječ „Anime“, prva stvar koja nam padne na pamet su japanske animirane serije. Ali riječ „Anime“ zapravo znači „animacija“, bez obzira na to otkud ona potekla ili kakav je stil animiranja. U ovom članku ću se fokusirati isključivo na japansku animaciju.

Specifične karakteristike

Anime lako možemo raspoznati zbog stila kojim su napravljeni likovi. Neke specifične karakteristike su:

- vrlo vitka, visoka tijela
- karakteristične oči (prije su se kategorizirale samo kao velike oči ali kako su animacija i dizajn napredovali to više nije potpuno istina), većinom zbog toga što su velike oči smatrane kao iznimno lijepe u Japanu
- oblik face
- karakteristične frizure, te same boje kose koje su većinom neobične poput roze, zelene, plave, ljubičaste itd.

Po japanskim standardima boja kose definira osobine i karakter lika. Na primjer crna predstavlja misterij ili zlo, crvena strast, sreću ili agresiju, siva inteli-

Mecha – Anime u kojem se priča temelji na velikim robotima

Najduži Anime ikada napravljen je „Sazae-san“. Serija je puštena u javnost 1969. godine te dosada ima više od 2255 epizoda, te se još uvijek snima i nove epizode izlaze još danas

genciju ili dosadu, no ne pridržavaju se svi Anime-i ovih pravila.

Dva pojma koja su dosta bliska, ali se često brkaju su „Manga“ i „Anime“. U općenitom značenju riječu (u Japanu) „Manga“ se referira na „animaciju i stripove“, dok u ostatku svijeta „Manga“ znači strogo „japanski stripovi“. Anime je postao slavan oko 1980-ih, no tada se koristio pojam „Japanimation“ odnosno, Japanimacija.

Osama Tezuki „djed Anime-a“

Karakterističan stil očiju je nastao zahvaljujući Osamu Tezuki, koji je često smatran „djedom Anime-a“. On je slovio za japanskog Walt Disneya koji ga je i inspirirao. Svidjelo mu se kako su neki likovi iz Disney-evih crtiča imali velike oči (poput Mickey Mouse-a i Bambija).

Oko 200 novih Anime-a izlazi svake godine u Japanu, te se više papira koristi za tiskanje Mangi nego u proizvodnji WC papira. Ova se industrija toliko razvila da Anime i Manga zapravo čine više od 60% sveukupne svjetske animacije.

Najpopularniji Anime je „Spirited Away“ koji je zaradio preko 270 milijuna dolara, iza njega je „Howl's moving castle“ sa 230

milijuna dolara zarade. Najduži Anime ikada napravljen je „Sazae-san“. Serija je puštena u javnost 1969. godine te dosada ima više od 2255 epizoda, te se još uvijek snima i nove epizode izlaze još danas.

Krv, seks, golotinja

Anime se percipiraju u svijetu kao dječje, a upravo je suprotno, iako postoje i one za djecu. U izdanjima za odrasle nije strano prikazati ubojstva, krv, seks,

golotinju te druge kontroverzijske elemente koje bismo inače našli samo u akcijskim filmovima.

Anime i Manga imaju nazive za specifične kategorije ciljane publike:

Josei za odraslu žensku publiku, Seinen – za odraslu mušku publiku, Shonen – za adolescentnu do tinejdžersku mušku publiku, Shojo - za adolescentnu do tinejdžersku žensku publiku.

Anime je japanska riječ, a kako u japanskom ne postoje riječi za množinu, riječ Anime vrijedi za jedan ili više Anime-a.

Pošto potječe iz Japana, postoje određene vrste žanrova koje se koriste samo u Anime-u, i nigdje drugdje. To su:

Moe – kada ženski lik ili cijeli Anime teži tome da bude što više „cute“, kako bi kod gledaoca pobudio osjećaj simpatije, Fan service – specijalni elementi golotinje koji nemaju nikakvu poveznicu sa radnjom, ONA – „Original Net Animation“ je Anime koji je namijenjen da bi se stavio na internet za stream-anje i download-anje, OVA – „Original Video Animation“ je Anime namijenjen samo za gledanje na DVD-u ili VHS-u te se ne bi trebao distribuirati preko ikakvog drugog medija i Mecha – Anime u kojem se priča temelji na velikim robotima.

"PIN-UP"

PIŠE:
LEA MILIĆ, 4B

IZBOR FOTOGRAFIJE:
LEA MILIĆ, 4B

Početak
masovne
produkcije
fotomodela

Termin "pin-up" izvorno potječe iz Engleske još iz 1940. godine a odnosi se na sliku atraktivne ženske osobe, koja je prikazana o zid.

Sve je počelo za vrijeme Drugog svjetskog rata kada su američki vojnici koji su se nalazili daleko od svojih kuća trebali motivaciju da sa smiješkom dočekaju novi dan. Mediji su se za to pobrinuli stavljajući u svoje časopise i na postere pin-up djevojke u svom punom anatomskom obliku i uskoj odjeći. Moglo bi se reći da je to i početak medijske masovne produkcije fotomodela.

No, vojnici nisu ostali samo na komadu papira, slike svojih miljenica oslikavali su airbrushom po jaknama i avionima. Pin-up djevojke bile su tada isto što i Playboyeve zečice danas. Inspirirale su mnoge fotografe, ilustratore i modne dizajnere tijekom posljednjih 60-ak godina (Dan Gibson, Albert Vargas, George Petty, Art Frahm...).

Pin-up slike proizvodile su se u masovnoj produkciji i vrlo brzo su postale ultimativni hit, a njihove glamurozne modele vinule su do razine obožavanja, slave te statusa seks simbola tog vremena.

Vintage pin-up djevojke uglavnom

Jedna od prvih pin-up zvijezda bila je Betty Grable, američka glumica, pjevačica i plesačica. Njezine su slike objavljivane za vrijeme Drugog svjetskog rata i bila su utjeha vojnicima koji su obitavali daleko od kuće i borili se za svoju državu

su bili glamurozni modeli, manekne i filmske glumice. Jedna od prvih pin-up zvijezda bila je Betty Grable, američka glumica, pjevačica i plesačica. Njezine su slike objavljivane za vrijeme Drugog svjetskog rata i bila su utjeha vojnicima koji su obitavali daleko od kuće i borili se za svoju državu.

Svakako treba spomenuti i ostale čuvene holivudske pin-up zvijezde kao što su Ava Gardner, Marie McDonald, Bette Davis, Marilyn Monroe, Jane Russell, Jean Harlow i svakako Bettie Page, kultni američki fetiš model 50-ih čiji je stil inspirirao mnoge pin-up umjetnike od tada pa sve do danas.

Žene se i danas rado poistovjećuju

s zvijezdama tog vremena, te njihov stil sve više prihvaćaju i oponašaju. Pin-up djevojke simbol su glamura i putene ženstvenosti, a stil koji su dovele do kulturnog statusa pop kulture poželjni je retro look koji je intenzivno zaživio unazad par godina i koji uspješno pronalazi put do aktualnih modnih i make-up kolekcija.

Ovakva vrsta odijevanja iziskuje puno vašeg vremena te je dosta složen proces, ali odražava eleganciju i ženstvenost. Žensko tijelo zadržano u pripijenoj odjeći, istaknuto na visokim potpeticama, popraćeno modnim dodacima i vječnim crvenim ružem na usnama i lakom za nokte, odraz su samopouzdanja i zavodljivosti.

Pin-up slike proizvodile su se u masovnoj produkciji i vrlo brzo su postale ultimativni hit, a njihove glamurozne modele vinule su do razine obožavanja, slave te statusa seks simbola tog vremena

DITA VON TEESE

Jedna od najpoznatijih predstavnic pin-up scene današnjice svakako je Dita Von Teese. Ova 42-ogodišnja plesačica burlesque, model, glumica i dizajnerica unijela je pravu malu revoluciju u svijet glamura i predodžbe o tome kakve žene moraju biti.

Njezini nastupi rasprodaju se diljem svijeta, izdala je knjigu - *Burlesque and the Art of the Teese*, pokrenula vlastitu liniju donjeg rublja i parfema, kreirala liniju kozmetike u suradnji sa Art Deco-om, a istovremeno je nosila i revije Jean Paul Gaultiera. Nedavno je kreirala i vlastitu kole-

kciju sunčanih naočala u prepoznatljivom "cat eye" stilu. Iako je slavu stekla udajom za ekscenog ropera Marilynna Mansona, Dita danas o bivšem suprugu ne želi razgovarati, a pokazala je kako je ona mnogo više od nečije žene.

Rođena kao Heather Renee Sweet i prirodna plavuša, sada zavodljiva žena crne kose i porculanskog tena od malih nogu znala je kako će nešto morati promijeniti.

„Od početka mi je bilo jasno da nikad neću biti Gisele ili Cindy Crawford. Danas su seksi preplanule prirodne

Ditini nastupi rasprodaju se diljem svijeta

cure koje trče po plaži u bikiniju - no takav izgled je većini žena nedostižan pa sam pronašla alternativu - istražila sam što je meni seksi, a to je potpuna suprotnost plavuši u bikiniju“, rekla je Dita. Ponosi se svojim glamurom koji smatra jednostavnijim od prirodne ljepote kojoj žene teže.

„Obožavam filmove iz 1930-ih, '40-ih i '50-ih i izgled tadašnjih zvijezda: umjetne trepavice, crveni ruž, hrpa rumenila, plavo sjenilo. Te zvijezde bile su posvećene glamuru i shvatila sam da to mogu i ja! Mogu se odjenuti i našminkati kao one i mogu izgledati zanimljivije nego inače“, dodala je. Rita Hayworth, Betty Grable, Elizabeth Taylor, Joan Crawford i Jane Russel samo su neke od njezinih modnih ikona, a s vremenom je kroz njihove imidže izgradila - svoj.

Upravo Diti pripisuje se velika popularnost burleske u posljednje vrijeme, a 42-godišnjakinja, koja izgleda kao da joj je 25, ne srami se svog posla. „Većina plesačica burleske reći će vam kako one nisu striptizete, no ne slažem se s tim. Ne vidim zašto je termin striptizeta obilježen kao loš! Niti jedan posao nije sjajan, no jasno dajem do znanja svojim fanovi-

ma kako ovaj posao nije samo glamur i luksuz“, oprezna je Dita. „Ne vidim kako je ono što ja radim drukčije od neke glumice. One sjednu i kažu cijenu za pokazivanje grudi, straznjice, potpunu golotinju. Kako je to različito od onog što ja radim?“, oštro uzvraća svojim kritičarima.

Od njenih provokativnih i zavodljivih nastupa pod nazivom "Burlesque: Strip Strip Hooray" svakako je najpoznatiji onaj u kojem se brčka u ogromnoj čaši martinija dok ga u stopu prati i najnovija točka u kojoj Dita jaše na ružičastom mehaničkom biku. Ditu za sada nažalost nismo imali prilike gledati u Hrvatskoj.

Za modnu reviju na kojoj je predstavljala tada prvu kolekciju svojeg donjeg rublja, Dita je birala samo modele s oblinama jer smatra da seksi čipkasto rublje ne izgleda dobro na "vješalicama". - Najbitnije mi je bilo napraviti liniju donjeg rublja u svim veličinama koje će nositi prave žene. Cilj ove kolekcije je da se žene osjećaju seksi i glamurozno, a cijene da budu pristupačne - objašnjava Dita. Tome će svakako pomoći i njeni osobno kreirani parfemi, pogotovo posljednji pod nazivom *Erotique*.

Kako do pin-up looka u 7 koraka:

1. Frizura

Obavezno obratite pažnju na to da vam frizura nadopunjuje oblik lica. Stil iz 40-ih i 50-tih godina podrazumijeva kombinaciju "pin" uvojaka, uvojaka zavinutih u stranu i/ili "victory" uvojaka, često u kombinaciji s kratkim šiškama, tzv. baby bangs. Pokušajte sami napraviti ovakvu frizuru, a u slučaju da se ne snalazite, internet je nepresušni izvor tutoriala.

2. Make-up

Saznajte koje boje odgovaraju vašem tenu. Za pin-up look karakterističan je prirodni make-up s naglaskom na obrve, trepavice i usne. Boja vaših obrva trebala bi odgovarati boji vaše kose. Obrve treba oblikovati u lijepi i precizan luk, te ih je poželjno još dodatno naglasiti olovkom za obrve.

Boju maskare treba uskladiti s bojom kose (tamna kosa – crna maskara, svijetla kosa – smeđa maskara), a umjetne trepavice se koriste kada želite staviti poseban naglasak na oči. Koristite prirodne nijanse sjenila za oči, a tamnim tomovima naglasite dubinu pogleda. Boja ruža treba biti što tamnija, onoliko koliko vam to dozvoljava vaš prirodan ton usana. Da bi usne bile što senzualnije, iscrtajte ih olovkom za usne ali, u istoj boji odabranog ruža.

3. Korzet

Ovaj odjevni predmet nije pravilo ali svakako ima kulturni status koji se veže uz pojam pin-upa. Ako ste odlučili nositi korzet, tada se savjetujte sa stručnjakom za izradu ovog nimalo ugodnog predmeta da biste čim bolje pogodili mjeru.

4. Kostimi

Internet je prepun pin-up slika kao i trgovina koje prodaju vintage odjeću, među kojom se nalaze i kostimi koji evociraju pin-up djevojke s razglednica i postera 40-ih godina. Iako kostimi nisu "nosiva" odjeća u svakodnevnom smislu, zašto se ne biste poigrali ulogom djevojke iz susjedstva.

Za svakodnevne prilike birajte pencil ili wiggle haljine i suknje, kardigane sa gumbićima, košulje i hlače visokog struka, uz nezaobilazne dodatke poput "mačkastih" naočala, marama, remena torba ili pak rukavica.

5. Donje rublje

Halteri, halteri, halteri. Evo zašto muškarci obožavaju pin-up stil! Donje rublje je seksi i naglašava sve ženske attribute. Samostojeće najlonke, halteri, čipkaste i prozirne gaćice, volančići, resice, grudnjaci... Sve mora izgledati vrlo autentično, jer loš odabir donjeg rublja može upropastiti cjelokupni dojam.

6. Cipele

Cipele su ženstvene, zaobljene, s visokom potpeticom. S "peep-toe" modelom (s otvorom na prstima) nikada nećete pogriješiti. Boja za preporuku – crvena!

7. Tattoo

Točku na "i" željenog retro looka staviti ćete tetovažom. Ukoliko ne želite svoje tijelo ukasiti trajno, možete odabrati neku od privremenih tetovaža. Izbor motiva s predznakom "pin-up" je beskrajn.

KALIGRAFIJA

Umjetnost lijepog pisanja

Piše: Sara Šintić, 3D

Kaligrafija je umjetnost lijepog pisanja uz pomoć pera, kista ili nekog drugog pribora. U prošlost kaligrafija je služila za prepisivanje svetih tekstova. U kineskoj i japanskoj kulturi kaligrafija je i danas vrlo važna i inspirativna.

ZAPADNA KALIGRAFIJA:

Kaligrafija je u Europi, dolaskom modernog doba, izgubila značenje, ali ipak ima onih kojima je to hobi. U cijeloj Europi još postoje povijesna djela antičkih i srednjovjekovnih kaligrafa.

Nakon izuma tiska, kaligrafija se koristi kod pisanja svečanih službenih dokumenata kao npr. diplome. U mnogim krasopis se predavao kao predmet, tu je bio koristan udžbenik Edwarda Johnstona, kaligraf i umjetnik pisanja, pod nazivom „Pisanje i oslikavanje, te oblikovanje slova“. Njegova kaligrafija se koristi i danas u Londonskoj podzemnoj željeznici.

ARAPSKA I TURSKA KALIGRAFIJA:

Arapska kaligrafija ima vrlo dugu povijest, zbog zabrane slika u Kuranu koristilo se arapsko kurzivno pismo i time su nastale slike od slova. U turskom pravu postojali su nišandži koji su bili krasopisci. Vladarevi ispravi prolazili su njihovu redakciju.

Kaligrafija u Aziji još uvijek ima visok položaj u društvenom i umjetničkom životu. Najčešće se koristi kist, štapići tuša i kamen za tuš

HEBREJSKA KALIGRAFIJA:

Osoba koja piše hebrejske tekstove zove se „sofer“. Oni su morali proći školovanje i bili su vrlo cijenjeni. Biblijski tekstovi pisani su isključivo guščjim perom i tintom koju je sofer sam pripremao, a podloga je bila pergament. Tekstovi su morali biti pisani bez ijedne pogreške i soferi ih nisu smjeli pisati napamet nego po posebnom predlošku.

ISTOČNOAZIJSKA KALIGRAFIJA:

Kaligrafija u Aziji još uvijek ima visok položaj u društvenom i umjetničkom životu. Za pisanje najčešće se koristi kist, štapići tuša i kamen za tuš. Današnje pisanje je najčešće impulzivno zbog čega su ti znakovi često nečitljivi. Posebno su pisani stihovi poznatih pjesama, kojima se naglašava posebnost okoline u koju se stavlja.

SHODO

Za shodo možemo reći da je to više nego kaligrafija, to je umjetnost lijepog pisanja. Sas-toji se od dva pojma: SHO što znači pisanje i DO predstavlja zanatski rad, naučavanje. Slikaju se pojmovi, pojmovi potječu iz Kine.

Današnje pisanje je najčešće impulzivno zbog čega su ti znakovi često nečitljivi

COWORKING 85% projekta financirano iz fondova EU

www.coinzadar.hr

Suradnjom do inovacija

Projekt "Coworking Zadar – suradnjom do inovacija" okupio je najvažnije lokalne institucije za podršku poduzetništvu, a nakon opsežne pripreme, odobren je za financiranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru IPA Operativnoga programa Regionalna konkurentnost 2007. - 2013. Ukupna financijska vrijednost projekta je 672.626,14 eura od čega je 85% financirano iz EU fonda.

Nositelj projekta je Grad Zadar, a partneri u projektu su Udruženje obrtnika Zadar, Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA, Zadarska županija te HGK-Županijska komora Zadar.

Ovaj europski projekt omogućit će da se u ljeto 2015. godine u Zadru otvori prvi coworking prostor na hrvatskoj obali koji će omogućiti umrežavanje i druženje nezavisnih profesionalaca, mikro poduzetnika, društvenih inovatora, potencijalnih poduzetnika i svih drugih organizacija i pojedinaca kojima će coworking pomoći u realizaciji njihovih ideja. Najčešći korisnici coworking prostora su poduzetnici i freelanceri, početnici ili oni koji tek planiraju pokretanje i realizaciju vlastite poduzetničke ideje.

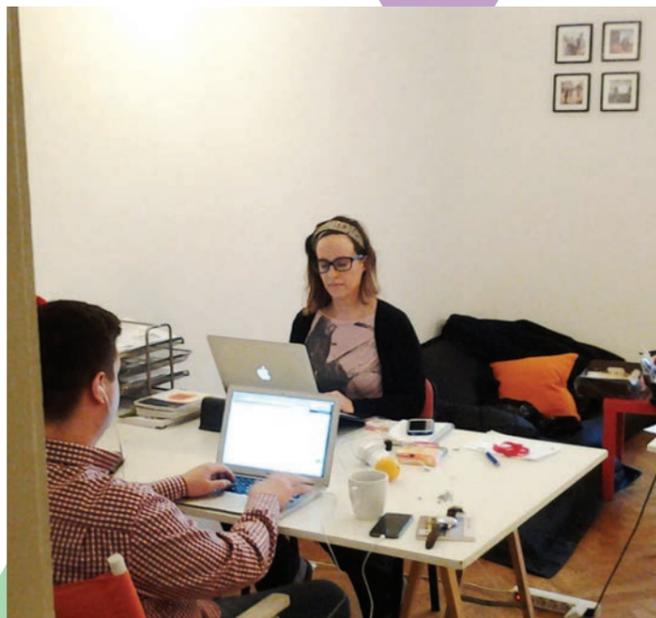
Razvoj coworkinga u Hrvatskoj i drugim zemljama

O coworking konceptu se u Hrvatskoj još uvijek ne zna dovoljno i vjerujemo da će koncept u budućnosti biti prepoznat i kao zanimljiv poduzetnički pothvat. Isto tako, sigurni smo da će se unutar postojeće javne poslovne infrastrukture kao što su poduzetnički inkubatori, tehnološki parkovi i akceleratori, prepoznati potreba ugradnje koncepta coworkinga kao održivog modela koji, osim same infrastrukture, uvodi u poslovni razvoj i socijalni element kao jednako važan čimbenik razvoja.

U studenom 2014. godine u Lisabonu je održana 5. po redu Europska Coworking konferencija na kojoj je sudjelovao i dio našeg projektnog tima. Konferencija je okupila preko 250 sudionika i za nas je prije svega, bila prilika za umrežavanje i razvijanje novih zajedničkih projekata. Osim toga, sudjelovanje na konferenciji pomoglo nam je da steknemo bolji uvid u trend razvoja coworking koncepta, kao i različite modele kroz koji se koncept može primijeniti u praksi. Velika većina coworking prostora pokreću se kroz poslovno orijentirani model i u privatnom su vlasništvu. Dio coworking prostora usmjeren je na socijalno poduzetništvo i društvena pitanja, a samo najmanji dio coworking prostora je pokrenut i podržan od strane javnog sektora. Kako je naš projekt pokrenut od strane lokalnih javnih institucija, vjerujemo da će poslužiti kao primjer dobre prakse i pomoći da se u Hrvatskoj ovaj coworking koncept preuzme i u drugim lokalnim sredinama.

Korisnici coworking prostora COIN Zadar

Inicijativa Coworking Zadar više od dvije godine je radila na promociji coworking koncepta na području Zadra putem organiziranih prezentacija, radionica i coworking simulacija, a iz ovih aktivnosti je i proizašao EU projekt Coworking

Prvi coworking prostor - Impact Hub u Zagrebu

Kroz COIN će lakše ući u nove poslovne odnose

Prostori BIOS-a u Osijeku

Zadar. Veliku podršku inicijativi dali su lokalni programeri i pojedinci koji djeluju u IT sektoru, a okupljeni su u inicijativi Zadar Developers Hub. Na nacionalnoj razini surađujemo s partnerima koji su pokrenuli prvi coworking prostor Impact Hub u Zagrebu te hrvatskom coworking platformom pod nazivom Coworking Croatia. Kroz navedena događanja okupili smo i potencijalno zainteresirane korisnike budućeg prostora, a među njima najveći broj dolazi iz IT sektora. Međutim, javili su nam se i prevoditelji, konzultanti, arhitekti, fotografi, novinari i drugi nezavisni profesionalci kao i udruge i projektni timovi.

COIN usluge i uvjeti korištenja

COIN coworking prostor biti će financijski podržan kroz EU projekt do kraja 2015. godine, a nakon toga programom rada COIN-a definirat će se uvjeti korištenja. Valja istaknuti da će, obzirom da će zadarski coworking prostor biti organiziran od strane javnog sektora, financijski uvjeti korištenja i nakon provedbe projekta biti znatno povoljniji nego komercijalni. Korisnicima će na raspolaganju biti 370m² suvremeno opremljenog radnog prostora, od čega je oko 50 m² predviđeno za male sobe za sastanke, 80 m² za multimedijalnu salu, 30 m² za kuhinju i prostora za neformalno druženje, te oko 200 m² otvorenog radnog prostora. Coworking prostor osiguravat će kvalitetan Internet, printer i ostalu uobičajenu uredsku infrastrukturu.

Osim same infrastrukture i odgovarajuće opreme, namjera je u coworking prostoru organizirati i karakteristična coworking događanja koja će pomoći umrežavanju i poslovnom razvoju korisnika prostora. U tom smislu, a u skladu s interesima korisnika, u prostoru će se facilitirati i poslovni susreti koji će pomoći u uspostavi partnerstva s potencijalnim investitorima.

Vizija COIN-a

Želimo da COIN Zadar bude središnje mjesto za pokretanje mikro poduzetništva i samozapošljavanja na lokalnoj razini. Isto tako, želja nam je da okuplja pojedince i organizacije iz različitih djelatnosti i sektora koji mogu stupati u interakcije i uspostavljati suradnju. U prostoru COIN-a organizirat ćemo različite edukacije, treninge i seminare u skladu s potrebama korisnika, a poticati ćemo i neformalna druženja i proslave kao važan segment za uspostavljanje suradnje i realizaciju "sretnih slučajnosti".

Obzirom na trendove razvoja turizma na našem području, vjerujemo da će zahvaljujući COIN-u Zadar biti zanimljiva destinacija za odmor različitim digitalnim nomadima i nezavisnim profesionalcima širom svijeta. Oni će i tijekom odmora imati kvalitetne radne uvjete što im može pomoći da produže svoj boravak u našem gradu. Osim toga, kroz COIN će lakše ući u nove poslovne odnose, a moći će uspostaviti izravne kontakte s lokalnom zajednicom i bolje upoznati lokalnu kulturu, što će svakako doprinijeti našoj želji da COIN bude mjesto za međunarodne susrete i osobni razvoj korisnika.

Kako je naš projekt pokrenut od strane lokalnih javnih institucija, vjerujemo da će poslužiti kao primjer dobre prakse i pomoći da se u Hrvatskoj ovaj koncept preuzme i u drugim lokalnim sredinama

ŽIVA SCENA

Lucija Miletić i Ivan Bašić zadovoljni nakon dobro odigrane predstave predstave

Piše: Ivica Antić, prof.

Kada smo u mjesecu studenom zamišljali prikladan program za predbožićne dane, nismo ni slutili u što će se pretvoriti naša dramska poslastica. Namjera je bila iz poznate Raosove knjige Vječno nasmijano nebo izvući pikantan tekst kojim ćemo dobro nasmijati publiku na prigodnoj svečanosti. Odabrali smo ludastu novelicu Vrčina, reći bi noćna posuda babe Kate. Činilo nam se da priča o babinoj miloj posudici, oko koje se raspreda šašavi dijalog babe, sina i nevjeste, zaigrana pučkim humorom, savršeno može rasplamsati dobro raspoloženje, uz već tradicionalo prisutnu pjesmu i poetsku riječ. Kada su scenom poskočili Ivan Bašić (sin), Pava Madunić (opaka nevjesta) te Lucija Miletić (simpatična bakica), arija se spontano zahihotala i svi smo shvatili kako je odabrana minijatura pun pogodak. Odjeveni skoro u izvorne nošnje, vižljastim gegom i govorom ruralnog podneblja, priuštili su nam vješti glumci slastan scenski zalogaj koji kao da je izašao iz projekta kakve profesionalne dramske radionice. To naravno nismo sami umislili, nego smo čuli iz usta onih gledatelja koji su se nagledali svakojakih scenskih vratolomija.

Priča o jednoj vrčini

Pjesma posvećena babinoj vrčini impresionira i najzahtjevniju publiku

I sam ravnatelj bio je impresioniran, rekavši gotovo imperativno – Vrčina mora ići na Lidrano. Nije nam u početku to bila nakana, ali je odlazak na tradicionalnu smotru mladenačkog stvaralaštva svakako dobrodošao. Elegantno smo prošli županijsku razinu i dobili priliku svoje umijeće predstaviti na Državnoj smotri u Solarisu, zajedno s najboljim predstavama iz cijele Hrvatske.

No, prije tog događaja Vrčinu nismo stavili u stanje mirovanja. Posjetili smo Ekonomsku školu tijekom karnevalskog ludila oduševivši prisutno gledateljstvo. Nedugo poslije posjetili smo Dom umirovljenika u sklopu humanitarne akcije. Drage starice i starčiči pucali su od smijeha prepoznavši u igri slike vlastitog životnog iskustva. Ako ćemo pravo, to nam je bilo najdirljiviji trenutak, osjećaj ispunjenosti zbog plemenitog čina.

A onda je došao i dan odlaska na državno pripetavanje. Osim brojnih predstava, što pojedinačnih, što skupnih (a bilo je zaista lijepih scenskih događaja), imali smo i društvene „predstave“ tijekom dana, ali i noćnih ura. Družilo se, pričalo, pjevalo u suzvučju zajedništva. Ostvarena su krasna poznanstva i prijateljstva što je glavni zgoditak cijele priče. U svemu tome naša je scenska

Uloge u predstavi tumače Ivan Bašić, Pava Madunić i Lucija Miletić

minijatura dobila sasvim pozitivnu i ohrabrujuću riječ, opravdavši još jednom sve što smo u nju uložili. Tužno nam je i bilo napustiti društveni i stvaralački ambijent zabave, užitka i radosti.

I tu nije bio kraj igranja. Eko dani su prigodom otvorenja dviju lijepih izložbi (hrvatskih karikaturista i mladih fotografa) ponudili Vrčini novi bljesak koji je ponovno efektno odskočio pred zai-granom publikom.

Ovogodišnji Novi spektar će već biti tiskan, zasigurno i podijeljen do konca nastavne godine, da neće uspjeti ni popratiti nove Vrčinine avanture koje će se nastaviti sredinom ljeta na rodnoj grudi njenog autora Ivana Raosa, u slikovitom mjestu na rubu Imotske krajine, Medovu Dolcu. Raosovi dani bit će svojevrsni vrhunac nezaboravne priče što je hrpici zanesenjaka obilježila zadnju godinu školjanja u našoj Grafičkoj.

Misleći o tome i svjesni vremena koje putuje i sa sobom nosi prekrasne priče i slike, bit ćemo radosni i tužni istovremeno. Radosni zbog ludosti kojom smo ispunili naša druženja i naša kreativna otkrivanja, a tužni i suzolik jer ovako sabrani više nećemo stvarati vrludorije po školskim hodnicima i učionicama, pred iskričavim očima dragog kolektiva. Možda prigodno... kad se budu sladili jubileji i razna mementa. A i to je nešto... Bože moj!

Skladatelj ovih redaka tješi se novim licima, novim glumačkim šašavcima i zanesenjacima... Ipak, teško je sada o tome misliti. Ovoj storiji još nije kraj, a njegove su oči sijevnule kroz prozor, nagovijestile suzu i stale ukočeno zuriti u nebesko plavetnilo čistog proljetnog dana. Da se tako gorljivo teleportirao u skori futur, njegovi bi se osjećaji u tili čas prelili preko ruba babine vrčine.

Šou mazzon...

Govor mržnje ili sloboda govora?

Leonardo Miodrag, 2D
Prvi rad u kategoriji samostalnih novinarskih radova predložen za Državnu smotru Lidrano 2015.

ŽIVA SCENA

Razlikujemo li satirički članak, novinsku sprdnju, provokaciju? Slobodu govora od verbalnog izazivanja? Aktualan je to i gorući problem, ne i jedini.

Zasigurno ste čuli za teroristički napad u Francuskoj. Za satirički, ali krvavi, časopis Charlie Hebdo koji je u više navrata i direktno vrijeđao religioznu osjetljivost naroda, ljudi posvećenih svome bogu, k tome i „talaca“ ekstremista, tobožnjih branitelja iste vjere. Ma, gdje bi Muhamed bio izostavljen! A šerijatski zakon izričito brani artističko igranje Alahom, u bilo koje svrhe.

Teroristički napad oštro moramo osuditi. Ali, oštro moramo odbaciti i tumačenje svega islamskog terorističkim zlom.

Ljudi sve više promišljaju, sude, govore kako im je servirano – od strane nepouzdatih novinskih izvora, politike, vlastitih bogoljubaca i njima sličnih.

Napad na Charlie, napad je na slobodu govora, na čovječnost, i svakako se moramo oduprijeti zlu i sačuvati naše pravo. No, pitam vas ja – jesmo li prekoračili mjeru kritičkog i smionog govora, jesmo li nekoga sasjekli uvredama? Ipak živimo po nekim moralnim načelima, društvenim i ljudskim principima kojima su nas učili još naši roditelji. Počevši od zgražanja nad vrijeđanjem drugih ljudi, nad mržnjom spram drugačijih.

Charlie Hebdo svakako nije časopis za svaku glavicu. Satira kojom se služi zna biti izuzetno britka, nerijetko intelektualno složena. Ali baš zato mora inteligentno izbjegavati i dojam teških uvreda. U suprotnom, vraća se višestruko poput bumeranga. Šačica islamskih ekstremista čini taj bumerang, za „uzvišen cilj“ a uz previsoku cijenu.

Malo iza ove tragedije u Africi u gradu Maiduguri brutalni ekstremist Boko Haram sa svojim čoporom počinio je masakr težak dvije tisuće nevine djece, majki, očeva, baka i djedova.

Ponovno vas pitam – zašto se na ovo nije uzvratila medijska prašina kao u prethodnom slučaju? Nije li život jednako vrijedan, bez obzira na boje, religije, nacije... Na jedno uho svijetu uđe, na drugo iziđe!

Jesu li SAD, svjetska velesila, dominantna članica UN-a i NATO-a, učinile dovoljno u sprječavanju ovoga zla? Treba li dati izravan odgovor?! Imaju oni, naravno, svojih i „naših“ prioriteta! Ne ljudskih u temeljnom smislu riječi, nego ekonomskih, trulokapitalističkih! Vidjeli smo to u pojasu Gaze. Dok su Izraelićani bombardirali, desetke je tisuća smrtnika izginulo našavši se (a tko im je kriv!) na položajima „vojnih ciljeva“. I što su Ameri poduzeli za spas nemoćnika? Treba li i ovdje odgovora?!

Ujedinjeni narodi obustavili su napade, ili ih barem ublažili, te su američke bombe, rakete i meci u rukama Izraelaca nakratko utihnuli.

Stavivši sve ovo u jedan bubanj, pa dodavši građanski rat u Ukrajini (sličan našem Domovinskom) i još stotine svakodnevnih „incidenata“, dolazimo do jasnih zaključaka.

Danas nije jučer. Nećemo lako spasiti jučerašnju slobodu (ne prizivam nama „drage“ nostalgije!). Bit ćemo u okovima velikih korporacija i sličnih organizacija. I naša će se sloboda izražavanja interpretirati na stotine načina. Morat ćemo paziti kako je koristimo kao i sva ostala građanska prava dobivena konvencijama. Zamislimo samo svijet ropstva u društvima gdje je nedostupno obrazovanje! Zamislimo svijet gdje tragamo za znanjem, a ne za pitkom vodom! Bolji, čišći, vedriji svijet, gdje napredak ubija mržnju. Mnogi su naši preci to tražili; tražimo i mi danas, a i sutra ćemo. Izgleda kao nemoguća misija, ali ne smijemo iznevjeriti vjeru. Nastojmo slobodama i pravednošću nadvladati profite. Radije pišimo knjige nego tabloidne časopise i provokatorska glasila. Izražavajmo se slobodno, ali i odgovorno, bez nesnošljivosti iza koje vrebaju mržnja i strah.

Mi to možemo, mi to hoćemo!

Šalica kave

Grubom i žuljevitom rukom podigne žličicu i polako promiješa kavu. Lupkajući nogom Mark se okrene po malom kafiću promatrajući zrake zalazećeg sunca koje su padale kroz prozor, razabirući prašinu u zraku. Ovlaš se u prolazu osmijehne mlađahnoj konobarici. Iako grube vanjštine, izgledao je poput Johna Waynea u najboljim danima. Dok je otpijao prvi gutljaj pristupi mu muškarac i sjedne na stolicu preko puta, promatrajući pjenastu kavu što ga je čekala na stolu.

-Uzeo sam si toliko slobode da ti naručim kavu - kaže Mark, na što ovaj samo kimne glavom. Zastor napete i neugodne tišine visio je između njih. Aaron je bio prvi suprug njegove žene. Neugodno se vrpolio na stolici dok nije napokon progovorio.

- Pa, kako je Susan?

- Dobro. Napokon je otvorila pozamanteriju. Oduševljena je.

- Da, to joj je oduvijek bio san.

Mark se blijedo osmijehne. Situacija je postajala neugodnija.

- Kako je tvoj pas? Kako se ono zove? Buster?

- Da. Buster. Uginuo je-odvratil Aaron rezignirano.

- To je tužno - reče Mark otpivši gutljaj kave. Spusti šalicu na tanjurić, odgurne ga u stranu i nalakti se na stol govoreći tiho.

- Gle, prijeći ću odmah na stvar. Susan te više ne želi u Derekovom i Eminom životu.

Aaron nije bio iznenađen. Očekivao je da će mu reći tako nešto, ali ipak krene opovrgavati.

- Ne može me tek tako isključiti. Sud kaže da imam pravo na posjete.

- Ona će ponovno iznijeti slučaj pred sud. Za sada bi bilo bolje da odeš i usredotočiš se na svoj život. Ili ono što je ostalo od njega. Kada dje-

ca odrastu i ako te požele vidjeti, moći će. Žao mi je što ovo moramo napraviti, ali to je ipak najbolje.

- Mogu li te nešto pitati?- ispali Aaron.

- Naravno.

- Što sam to, u ime svijeta, napravio?!

Mark je zastao šokiran dok mu je licem plivao izraz nečega što je sličilo gađenju. Piljio je u Aarona dok je ovaj verglao.

- U redu, da, previše sam pio na toj zabavi. Ali ponovno idem na sastanke i moj terapeut kaže da stvarno napredujem. Ja sam na putu za oporavak i...i ako me izbacil iz života moje djece, to bi me dokrajčilo. Ne bih to mogao podnijeti. Molim te, samo je uvjeri da ponovno razmisli -iscijedi Aron molećivo gledajući Markapreko šalica neispijene i ohlađene kave.

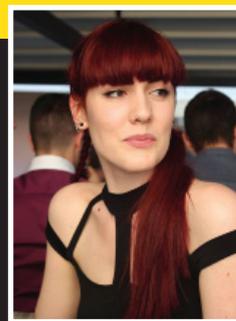
- Jesam Aarone, prije osamnaest mjeseci kada si pijan došao na Derekov čelistički recital. Kada si joj slupao automobil jer si bio nacrčan u tri poslijepodne. Naveo sam je da ponovno razmisli toliko puta i ti si svaki put uprskao. Ona je završila s tobom. Ja sam završio s tobom. Naša je odluka konačna.

Aaronove oči zasuze a lice mu poprimiti grimasu nemoćnika koji nosi puno više od 43 godine. Duboke bore urezale su mu seu čelo i oko očiju. Trodnevna brada isticala se na blijedom licu. Oči mu odjednom nabreknu prijeteći bujicom što će se prelititi smrknutom fasadom. Mark se trudio to ne primjećivati. Bilo mu je neugodno vidjeti pred sobom uplakanog muškarca..

- Samo, tako je teško- Aaron tiho izdahne.

- Prekini s tom sućutnom gluposti-Mark je bijesno podigao glas. Žila mu je iskočila posred čela dok je prstom upirao prema Aaronu.

- Znam da ti je teško otkada ti je sin umro. I ako itko drugi to razumi-

Lea Milić, 4B
Lidrano 2015.:
županijska nagrada
za literarni rad

je onda su to Susan, Derek i Ema. Oni su se morali nositi s time u istoj mjeri kao i ti. Ali, tvoj odgovor bio je alkohol. Pio si dok te ne bi u potpunosti izjeo i dok ne bi ostao bez svega.

Nakon prodike ustane, izvadi novčanicu iz džepa i zatakne ju pod pepeljaru. Podigne staru kožnu jaknu s naslona i baci pogled na Aarona koji je još uvijek nepomično sjedio.

- Nazvat će te naš odvjetnik, da ti objasni još neke pojedinosti. Doviđenja Aarone.

Mark se okrene pozdravljajući istu onu konobaricu i polako, ali odlučno, krene prema vratima.

Aaron, napokon trepnuvši, dopusti onim suzama da se skotrljaju niz neobrijane obraze. Polako se nasmiješi i iz džepa izvadi stari revolver. Prisloni hladni metal na sljepoočnicu i okine.

Prasak je bio zastrašujuće neočekivan. Mark se iznenađen saplete, sruši stol i stolice te završi na prljavom podu kafića. Sve se odvijalo kao usporeni film. Aaronovo se tijelo rušilo a krvje prskala po žuto-bijelom zidu.

Neki su nijemo i ukipljeno sjedili za stolovima dok se većina panično gurala prema izlazu. Ljudi su ga lupali i gazili i Mark se grčevito uhvati za rebro, siguran da je napuknulo od nečijeg udarca koljenom. Nije osjećao bol. Nije osjećao ništa. U daljini je čuo kako konobarica vrišteći razgovara s hitnom službom, možda policijom. Mogao je samo promatrati Aaronovo tijelo što je beživotno ležalo na podu dok mu je tužni smiješak titrao u kutu usnama, a curak se cijedio iz rane. Tada netko širom otvori vrata. Horda se izlije na ulicu, a prostoriju preplavi krvavocrvena svjetlost tmurnog i zagušnjivog gradskog sutona.

INTERVJU s mladim fotografom Angelom Viragom

»Inspiriraju me ljudi i priroda«

Razgovarala: Laura Virag, 1E

Kako se zoveš? Koju si školu pohađao? Koliko godina imaš?

Zovem se Angelo Virag. Pohađao sam gimnaziju Vladimira Nazora. Imam 20 godina.

Kako si započeo svoju fotoavanturu?

Sve je krenulo 2006. godine kada sam nabavio svoj prvi mali fotoaparatus. Tada sam se počeo baviti fotografijom i zaljubio se u nju. I evo tako se već 8 godina ne odvajam od fotoaparata.

Jesi si li ikad imao izložbu svojih radova?

Jesam, imao sam dvije samostalne izložbe. Moja prva izložba bila je u Osnovnoj školi Stanovi, kada sam bio u 8. razredu. U Gradskoj knjižnici Zadar 2009. godine imao sam izložbu pod nazivom Svjetopisi. U planu mi je napraviti humanitarnu izložbu, o kojoj ćete više čuti kada se vratim u Hrvatsku.

Što za tebe znači fotografija?

Fotografija je za mene prije svega užitak, a tek onda posao. Trenutno mi nudi i više od same umjetnosti, a to je putovanje svijetom.

Zašto je fotografija tvoj izbor?

Smatram da je fotografija jedan jako važan medij pomću kojeg fotograf može ispričati priču npr. kroz dokumentarnu fotografiju se može pomoći drugima ili

"Fotograf kroz fotografiju priča priču"

"Fotografija je jedan od mojih životnih snova"

ispričati ljudsku sudbinu. Fotografija je jedan od mojih životnih snova.

guće ubrzati vrijeme i dobiti mnoge interesantne efekte.

U početku je bilo jako teško ali nakon nekog vremena se navikneš.

Koji tip fotografije je tebi najdraži?

Uz fotografiju u boji jako volim raditi crno-bijelu dokumentarnu fotografiju. Kroz crno-bijelu fotografiju više se ističu detalji, možemo lakše dokučiti priču, karakter i osjećaje.

U posljednje vrijeme bavim se filmom, a najčešći tip videa je time lapse. To je jako zanimljiva tehnika pomoću koje je mo-

Što te inspiriralo za tvoje radove?

Inspiriraju me ljudi i priroda. Volim raditi profesionalne portrete i putovati na egzotična mjesta.

Zašto si odlučio otići iz Hrvatske?

Odlučio sam otići jer smatram da vani postoji puno više prilika za mlade ljude nego u Hrvatskoj.

Kakav je osjećaj biti daleko od obitelji i prijatelja?

Trenutno sam izvan Hrvatske i aktivno putujem. Nije lako biti daleko od toplog doma, prijatelja i obitelji, ali smatram da kao 20-godišnjak radim ono što želim i što me ispunjava.

Što bi savjetovala mladim fotografima?

Prvenstveno želim da se ne sramite svojih radova, da pokažete vašu kreativnost. Moj savjet je da krenete malim koracima, korak po korak i tako ćete ostvariti svoje planove i snove.

Fotografija je za mene prije svega užitak, a tek onda posao. Trenutno mi nudi i više od same umjetnosti, a to je putovanje svijetom

IZLET U SMILJAN I KUTEREVO

Od TESLINIH ideja do utočišta za MEDVJEDE

Zamišljeni Tesla...

Razigrani drveni putokaz

Piše: Lucija Silverija Radas, ZAB

Uranim jutarnjima satima uputili smo se prema malom mjestu u Lici, rodnom gradu Nikole Tesle zvanom, Smiljan. Cilj ovog puta je bio da se približe upoznamo sa životom i izumima Nikole Tesle. Putem do tamo imali smo priliku svjedočiti ljepotama, krajoliku i raznolikosti naše zemlje.

Nakon što smo došli u Smiljan, u to malo mjesto koje je udaljeno od Gospića svega sedam km, uputili smo se prema Memorijalnom centru Nikole Tesle, kojeg su otvorili povodom 150-e obljetnice rođenja Nikole Tesle.

...bilo je i prikazano kakva je razlika između Tesline izmjenične i Edisonove istosmjerne struje

Prvo mjesto koje smo razgledali jest kuća u kojoj je naš genijalac živio kao dječak. Upoznali smo se sa njegovom povijesti, tj. saznali smo dosta toga o njegovom djetinjstvu, što je sve proživljavao i kako se s time borio.

U zraku se može osjetiti miris ozona

Na katu njegove kuće, nalazili su se jedni od njegovih najpoznatijih izuma, kao što

su elektromotor, bakreno jaje (poznatije kao "Kolumbovo jaje"), Teslin transformator, te Teslina turbina.

Također, bilo je i prikazano kakva je razlika između Tesline izmjenične i Edisonove istosmjerne struje u prenošenju na udaljenosti. Razlika je u tome što istosmjerna pokriva samo trećinu grada, dok Teslina izmjenična pokriva cijeli grad.

Nakon toga, otišli smo u ispitnu stanicu, tj. umanjenu verziju Teslina laboratorija

Učenci i profesori ispred tematskog parka Nikola Tesla

Učenci u razgledavanju drvenih kreacija

gdje se nalazio Teslin transformator. Taj transformator stvara napon od milijun volti te omogućava neonkama da svijetle, iako su udaljene od njega jedan metar. Iako se čini opasnim, držati neonku dok kroz nju prolazi milijun volti, zapravo nije. Posve je bezopasno za ljude. Nakon 30-ak sekundi te demonstracije, u zraku se može osjetiti miris ozona, tj. miris koji osjetimo nakon neke obilne kiše.

Strance uče seoskom životu

Naš put u Smiljan završio je dokumentaracem koji je opisivao Teslin cijeli život u kojem je dolazio do ideja za svoje izume, kako je proveo svoje zadnje godine sam,

u hotelu i naposljetku, kako je umro. Naš put se nastavio u Kuterevo, malo mjestiće, smješteno u uskoj uvali na obroncima planine Velebit. U Kuterevu se nalazi utočište za medvjede, u kojem borave šest velikih, tj. starih medvjeda i tri mlada. Također je i mjesto gdje primaju strance, tj. ljude iz inozemstva, volontere, da bi ih naučili kako je to živjeti u malom naselju i bez vodovodne vode. Dakle, uče ih seoskom životu. Svi oni su također sudjeluju u, tako reći, odgajanju medvjeda.

A sad nešto o utočištu. Utočište se sastoji od četiri kaveza (četvrti je u izgradnji). Osnovano je 1995. godine sa ciljem očuvanja gorske Hrvatske.

Medvjedi imaju pravilnu prehranu i uživaju u ovom utočištu

Odlaze od svoje majke i lutaju oko

Misija im je pružiti dom mladim medvjedima siročićima, ali i odraslim medvjedima. Imali smo sreće što smo došli baš onda kad su se medvjedi probudili. Vodič nam je objasnio zašto oni čuvaju ove medvjede. Objasnio nam je i da se često dogodi da novorođenog medvjeda, pošto je u divljini, pregazi auto jer oni odlaze od svoje majke i lutaju. Mnogi medvjedi su nađeni pokraj ceste, iznemogli, mali i prestrašeni. Svi medvjedi u ovom utočištu su sigurni, imaju pravilnu prehranu i mislim da je nepotrebno reći da uživaju. Nažalost, tu naš mali izlet završava...

ONLINE IGRE

VELIKI POSAO koji generira milijune dolara

Piše: Šime Ivković, 3E

Počeci

Povijest videoigara seže do 1947 godine kada je Thomas T. Goldsmith dobio ideju videoigre i patentirao je. Prva videoigra koja je bila predstavljena javnosti bila je Tenis za dvoje Williama Higinbothama 1958. godine.

Prva računalna igra bila je Spacewar iz 1961. godine koju su osmislili dva studenta Massachusetskog instituta za tehnologiju (MIT) prema znanstveno-fantastičnoj priči Skylark.

Prva generacija videoigara sastojala se od tekstualnih igara. To su bile igre u kojima je igrač ručno unosio zapovijedi i tako određivao kuda se želi kretati. Druga generacija videoigara predstavljala je mješavinu tekstualnih igara i igara sa statičnom grafikom. Vodeći žanr u 70-im i 80-im godinama 20. stoljeća bile su tekstualne avanture. Prva tekstualna avantura bila je Adventure (Crowther and Woods 1976), napravljena 15 godina nakon Spacewara.

Kako se hardware razvijao, tako su i igre postajale kompleksnije. Računala 80-ih godina bila su već dovoljno snažna

Online igre su u većini slučajeva besplatne ali se zato igraju na stranicama koje koriste banner oglašavanje. Vlasnici web sajtova ostvaruju zaradu dovođenjem web prometa na neke druge sajtove

da pokrenu igre s grafikom, pa je došlo razdoblje grafičkih avantura. Dolaskom miša tekstualno sučelje je zamijenjeno grafičkim. Tako su u osamdesetim godinama strateške igre preuzele titulu najpopularnijih.

Multiplayer igrice

Multiplayer video igre su igre u kojima više od jednog igrača mogu igrati u istom okruženju u isto vrijeme.

Primjer Multyplayer igre - World of Warcraft

Multiplayer omogućava igračima da se druže s drugim igračima, da budu zajedno u timu, bore se jedni protiv drugih ili da su rivali, te im omogućuju socijalnu komunikaciju koju nije u mogućnosti ostvariti s računalom. U mnogobrojnosti raznolikih multiplayer video igara, igrači mogu igrati protiv

drugih igrača, raditi skupa u ostvarivanju određenih ciljeva, nadzirati druge igrače.

Zarada

Online igre su veliki posao koji generira milijune dolara. Online zarada koju je ostvarila Zynga, kompanija koja je tvorca najpopularnijih socijalnih igara danas, samo na Facebook igri FarmVile je oko 200 milijuna dolara u 2010 godini. Ono što treba naglasiti je da su Zynga online igre, Flash igrice koje su kompaniji donijele ogromnu zaradu i popularnost.

I dok mobilno igranje izuzetno brzo raste, većina casual igara i dalje je orijentirana na računala jer su mobilni uređaji još uvijek na neki način ograničeni propusnosti i brzinom obrade. Modeli zarade sa casual igrama su različiti. Online igre su u većini slučajeva besplatne ali se zato igraju na stranicama koje koriste banner oglašavanje. Vlasnici web sajtova ostvaruju online zaradu dovođenjem web prometa na neke druge sajtove. Neke druge online igre koje su besplatne koriste model online zarade koji uključuju oglašavanje proizvoda i brandova u samoj igrici. Filmski web sajtovi jako često prakticiraju ovaj model kao dio svoje promotivne kampanje.

Sponzoriranje

Osim banner oglasa ili oglašavanja u igrama, možete zaraditi novac i od sponzorstva. Kompanije koje sponzoriraju igru brandiraju vašu igru sa svojim oglašavanjem, logom i marketinškim porukama. Na sponzorima igre je najveći rizik jer praktično nemaju garancije da će se njihovo ulaganje isplatiti, a kamoli da će ostvariti online zaradu. S druge strane, ako online igra stekne popularnost, sponzori igre onda itekako profitiraju.

Licenciranje

Za razliku od sponzora, koji ugrađuju svoje oglase i distribuiraju igre na Internetu, licenciranjem igre kompanije će imati neku manju prisutnost u igri, ali zato zahtijevaju da igra bude dostupna samo na njihovim web-stranicama. Razlika između licenciranja i sponzorstva je ta da onaj koji je platio licencu za igru, želi da ona postane dio njegove imovine, a ne da je svatko koristi.

e-zanimljivosti

Elektroničko poslovanje ili E-poslovanje je sustav izvršavanja svih elemenata poslovnih/ekonomskih aktivnosti elektroničkim putem, odnosno stvaranje dodatnih vrijednosti koristeći se informacijskim odnosno komunikacijskim (eng. ICT, Information and communications technology) tehnologijama. Predstavlja jednostavnije poslovanje elektroničkim putem između poslovnih partnera, povećava se tržišna konkurentnost i ostvaruju se značajne uštede u odvijanju i obradi poslovnih procesa. Uz sve prednosti koje e-poslovanje ima, bez napredne zaštite u koraku s vremenom i povjerenjem, također predstavlja i određen rizik. Kako bismo umanjili taj rizik, prilikom e-poslovanja potrebno je ispuniti sljedeće uvjete: autentifikacija, integritet, sigurnost, tajnost, neporecivost.

Luka Kožnjak, 3E

Baze podataka su napravljene kao skup podataka organiziranih tako da program može brzo odabrati željeni podatak. Podatci u tradicionalnim bazama podataka organizirani su u polja, slogove i datoteke. Polje je pojedinačna informacija, slog je skup informacija, a datoteka je skup slogova. U bazama podataka nastoji se smanjiti namjerno ili nenamjerno pohranjivanje podataka na različitim mjestima u informacijskom sustavu. Alternativni koncept oblikovanja baza podataka je poznat kao hipertekst. Hipertekstualne baze podataka su posebno korisne

pri organiziranju velike količine različitih informacija, ali nisu oblikovane tako da bi mogle podržavati numeričke analize. Hipertekst je posebna vrsta podataka sustava za rad s datotekama, koju je 1960-ih godina osmislio Ted Nelson, a u kojoj se objekti, kao što su tekst, slike, glazba, programi, itd., mogu međusobno povezivati.

Petra Zubović, 3E

E-Vlada sadrži e-Administraciju, e-Demokraciju i e-Pravo. „E“ se u ovim nazivima odnosi na elektronsko odvijanje postupka. E-Administracija je u stvari E-Vlada u užem smislu jer se radi prvobitno o administrativnim postupcima i njihovom olakšavanju. Primjer za E-demokraciju bi bilo glasanje na izborima putem interneta ili SMS poruke, bez prisutnosti na biralištima. Primjer za E-pravo bi bilo vođenje sudskog procesa putem elektroničke komunikacije. Tako bi se, umjesto da se tužba fizički napiše, slala direktno putem E-pošte ili putem sudskog portala. Za građane je najveća prednost da su u što boljem kontaktu s administracijom. Program e-Hrvatska koji je osmišljen 2003. godine sadrži sljedeće: e-Uprava, e-Pravosuđe, e-Obrazovanje, e-Zdravstvo, e-Poslovanje, e-Kultura, e-Porezna, e-Mirovinsko, e-Zdravstveno, e-Katastar, e-Izvadak, e-Fina, e-Regos.

Nikolina Stipanić, 3E

Search Engine Marketing (SEM) je oblik marketinga putem interneta koji uključuje promociju web stranica s ciljem povećanja njene vidljivosti u tražilici putem optimizacije i oglašavanja. SEM se dijeli na SEO i na PPC. SEO nam omogućava lakše pronalaženje naše stranice na način da se prilagođava ili piše web sadržaj kako bi postigli veći rang u rezultatima na tražilici. PPC je pay per click što znači plaćanje po kliku oglasa. Cijena oglašavanja ovisi o tome na koje stranice taj oglas upućuje ovisi i o tome koliko su dobro optimizirani oglasi i ovisi o ključnim riječima tj. kolika je njihova konkurencija. Potrebno je odabrati prave ključne riječi da bi povećali posjećenost stranice te privukli kupce ili klijente. Najveći SEM prodavači su Google AdWords, Bing Ads i Baidu. Tražilice su razvile poslovne modele, kako bi financirali svoje servise, poput pay per click programa ponuđenih od strane Open Texta 1996. i onda od Goto.com 1998.godine. Goto.com je poslije primjenio ime u Overture 2001. godine, a 2003. ga je kupio Yahoo! .Postoje četiri kategorije metoda i mjerenja koje se koriste za optimizaciju web stranica putem SEMa : pretraživanje riječi i analiza, zasićenje Web stranica i popularnost, Back end alati, Whios alati.

Ivana Radić, 3E

ZDRAV ŽIVOT

Piše: Katarina Kačmarčik, 3D

Svima nam je poznato da je hrana potrebna za život, rast i razvoj. Točnije za pokretanje cijelog našeg organizma, a za to nam je potrebna energija iz hrane. Pretilost može samo biti posljedica neravnoteže između uzimanja i trošenja energije.

Također moramo imati na umu da je svaki čovjek jedinstvena jedinka i nije svakome potrebna jednaka količina kalorija za održavanje tjelesne težine, tako da bismo trebali prilagoditi našu prehranu, ovisno o tome što želimo postići, bilo to održavanje naše tjelesne težine ili smanjenje viška kilograma. Ali ne smijemo smetnuti s uma da nam je u svakom slučaju potrebna uravnotežena prehrana.

Niskokalorične dijetе: opasnost!

Izgladnjivanje nije rješenje. Svatko tko je probao hipokaloričnu dijetu zna da su eventualni rezultati samo privremeni nego takve dijetе mogu biti i vrlo štetne po zdravlje. Ne samo da se kilogami vrate nego se nakupe novi. Mnogi misle da se smanjenjem bjelančevina, ugljikohidrata pa čak i soli može izgubiti na tjelesnoj težini.

Da, to je istina. Vaga će pokazati smanjenje kilograma, ali gubitak težine zapravo se odnosi na masu mišićnog tkiva. Znatno smanjenje soli u prehrani potiče velik gubitak vode pa se i to odražava na vagi.. zbog manjka tekućine pada arterijski tlak.

Takva arterijska hipotenzija nastaje zato što nema ugljikohidrata pa se gube natrij i voda. Dakle, takvim se dijetama gubi jedino na mišićnom tkivu, tako slabite i ne riješavate se masnoga tkiva.

Sredstva protiv gladi: NE!

Takva sredstva sadrže amfetamine za smanjenje apetita, no oni su i snažni psihostimulansi koji između ostalog povećavaju krvni tlak. Zato ne začuduje što se osjeća uzbuđenost, a poslije nesanica, te smanjena samokritičnost i samokontrola.

Najgore je što se stvara ovisnost, a ta-

kođer izaziva depresiju.

Prehrambeni sastojci hrane

Čovjek se ne deblja jer previše jede, nego zato što jede loše i ne bira prave namirnice, te se ne bavi tjelesnom aktivnošću kojom bi potrošio eventualan višak kalorija.

ENERGETSKI NUTRIJENTI

Njihova je uloga da pribavljaju energiju, a ujedno služe za izgradnju i obnovu tvari: bjelančevine ili proteini, ugljikohidrati ili glucidi, te masti ili lipidi.

NEENERGETSKI NUTRIJENTI

Potrebni su za astimulaciju i metaboli-

Pretilost može samo biti posljedica neravnoteže između uzimanja i trošenja energije

Jedem i bavim se sportom, dakle zdravo mršavam

Čovjek se ne deblja jer previše jede, nego zato što jede loše i ne bira prave namirnice

zam. Neki služe kao katalizatori mnogobrojnih kemijskih reakcija u našem tijelu kao što su vlakna, voda, minerali, minerali i oligoelementi te vitamini. Sve te tvari su nam potrebne za život.

Bjelančevine za izgradnju strukture stanica, kao izvor energije, za održavanje mišićnog sustava. (preporučeno uzimanje 60 g po danu)

Ugljikohidrati su nam prijeko potrebni, ali mnogi ih izbjegavaju jer sadrže veliku količinu šećera to jest glucida.

Glukozu možemo smatrati pravim gorivom za organizam. Bitno je uzimanje dobrih ugljikohidrata kao što su: cjelovite žitarice, riža, razno

škrobno i suho povrće (leća, suhi grah i grašak..), voće i razne vrste zelenog povrća.

Masti (lipidi) su vrlo složene molekule. Postoje masti životinjskog podrijetla i masti biljnog podrijetla. Zašto su nam masti važne u prehrani: za početak daju energiju koja je uvijek na raspolaganju našem organizmu.

Mi trošimo energiju konstantno (ne samo trčanjem i bavljenjem sportom, tada je trošimo u većim količinama, znači ona se troši i disanjem i razmišljanjem), sudjeluje u izgradnji staničnih opni, u izgradnji živčanog sustava, u stvaranju hormona itd. nije ni upitno da nam je ona potrebna,

samo je pitanje u kojim količinama i koje masti. Idealno bi bilo uzimanje 25% iz zasićenih masti (mesa, maslaca, proizvoda od neobranog mlijeka), 50% iz jednostruko nezasićenih masti (maslinovo ulje), i 25% iz višestruko nezasićenih masti (riba, suncokretovo ulje, repa, kukuruz).

Voda izvor života

Naš organizam sadrži 45 do 60 posto vode. Gubitak vode samo 10% može izazvati znatan umor.

Na dan nam je potrebno popiti 1,5 l tekućine, voda se nalazi i u krutim

namirnicama kao što je kruh koji sadrži 35% vlage.

Sport, ustrajnost nagrađuje!

Svi koji se odluče za tjelesnu aktivnost postići će cilj, to jest gubitak tjelesne težine ako vježbaju ustrajno. Čim se počnete intenzivno baviti tjelesnom aktivnošću, organizam će crpsti glikogen iz mišića i potrošiti ga za otprilike 20 minuta.

Dakle nakon 40 minuta vježbanja počinju se trošiti masne naslage. Također treba napomenuti da isprva treba vježbati kraće te pomalo pro-

Moramo imati na umu da je svaki čovjek jedinstvena jedinka i nije svakome potrebna jednaka količina kalorija za održavanje tjelesne težine

BMI (indeks tjelesne težine) ili Queteleova formula

$$BMI = T / V^2$$

BMI (indeks tjelesne težine)

T – tjelesna težina u kg

V² – visina u metrima kvadratnim

BMI od 20 do 23 normalne ste građe;

BMI od 24 do 29 imate prekomjernu tjelesnu težinu;

BMI iznad 30 javlja se pretilost.

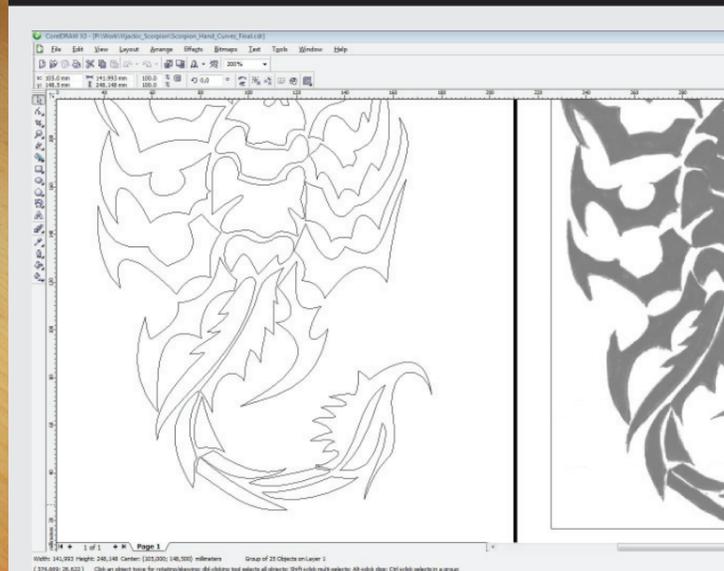
duljivati vrijeme trajanja i težinu treninga, tako će rasti vaša izdržljivost. Važno je odmaranje između treninga, preporuča se 3 do 4 puta tjedno bavljenje sportom. Mnogi ne znaju da nakon intenzivnog trčanja tijelo i sutradan troši masne naslage. Tjelesna je aktivnost dakle oblik stalne regeneracije, što pomaže u borbi protiv starenja jer poboljšava rad srca i pluća. Čak ako i ne smanjite tjelesnu težinu, vježbanjem povećavate mišićnu masu i gubite masti.

Mišići su mnogo teži od naslaga masti tako da u početku možete iskusiti povećanje od nekoliko kilograma, ali ne brinite to su dakle vaši mišići koji se povećavaju. S obzirom na to da tjelesna aktivnost općenito poboljšava metabolizam, sport vam jamči stabilnu tjelesnu težinu i održavanje dobre forme.

... iz GRAFIČKE RADIONICE

Crtež u bilježnici učenice...

Vektorizacija skeniranog crteža...

Škorpion koji je odgmizao iz bilježnice na majicu...

Ponekad učeničke crtkarije zapnu profesorima za oko... Tako je i ovaj uradak, u par koraka i uz malo dobre volje, napustio "sketchboard"...

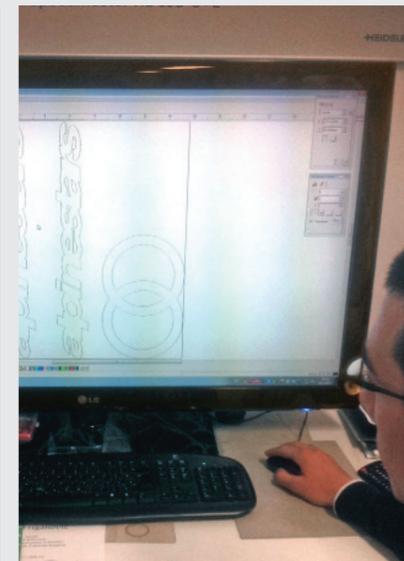
Čišćenje i priprema izrezanih folija...

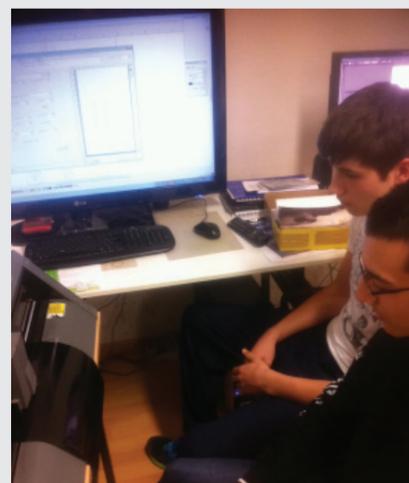
Smještaj motiva na majicu i gotov temo-transfer

Kod staroga Rolanda...

Učenici 2c razreda (Filip Aleksić, Petar Grgić) uspješno su upogonili donirani rezač folije Roland PNC-5000 (zahvale tvrtci FG Grafika). Sve je bilo lako uz njihov čvrsti naum da izrade naljepnice za svoja vozila...

Smještaj vektorskih logotipa u aplikaciji te podešavanje folije za rezanje...

Iščekivanje uz šetnju glave rezača...

Naši vrijedni momci čiste i pripremaju gotove, izrezane oblike...

Naljepnice prije primjene i krajnji rezultat...

horoskop by astro maćak

OVAN

21. III. – 20. IV.

ŠKOLA: Rogobusni ste ka i uvik. Nikako da se uvučete pod kožu najtvrdim profesorima. Mislite da biste trebali dobiti dobre ocjene na lipe oči. E, pa neće moći. Morat ćete vi dobrano zapeti ako mislite nešto napraviti od rešetke u dnevniku. Zagrijte stolicu.

LJUBAV: Nije van ni u ljubavi baš sjajno. Lupaju vas ego tripovi pa ćete rastirit sve komade. Trebali biste se malo skulirati i početi uviđati da niste jedini u školi. Ako samo malo stišate svoje strasti i osvrnete se oko sebe možda netko iz prikrajka zasvitli.

ZDRAVLJE: Zdravlje će van biti odlično. Samo čuvajte živce jer ide kraj godine. Tribat će van.

BIK

21. IV. – 21. V.

ŠKOLA: Nije loše. Snalazite se na sve moguće načine. Malo učite vi, a malo uče i oni koji side oko vas pa ih znate katkad upotrijebiti za svoj cilj. Dobro je ali mogli bi barem nešto naučiti pošteno, ono ka za cili život. Bilo bi lipo i iz srednje izać s nekin znanjen kašta znate tablicu množenja.

LJUBAV: Tako, tako. Lutate i tražite svoju drugu polovicu kako bi bili potpuni. Ali i u ljubavi ka i u učenju niste dovoljno poštteni da van se tako nešto i dogodi.

ZDRAVLJE: Počnite se baviti nekim sportom. Manje jedite brzu ranu i iskoristite proliće.

BLIZANCI

22. V. – 21. VI

ŠKOLA: Svi vas profesori progone. Dosadni su. Stalno vas nešto pitaju i tako su teški na ocjenama. Čini van se da su samo prema vama takvi. Malo bolje ocjenite situaciju pa ćete viditi da niste vi jedina zvijezda. Prije da ste p***a.

LJUBAV: Ovo bi moglo biti razdoblje kad će van se osmjehnit srića i kad ćete naprosto palit i žarit. Iskoristite to.

ZDRAVLJE: Bit ćete dobro. Pucat ćete od zdravlja i energije. Osjećat ćete se moćno u svom vlastitom tijelu.

RAK

22. VI. – 22. VII.

ŠKOLA: Samo se malo pobrinite oko škole i sve ćete riješiti s lakoćom. Dobro ćete komunicirati naučeno i dobivat ćete super ocjene. Bit će i bolje od zasluženih. Naprosto imat ćete sriće.

LJUBAV: Neće vas baš zanimati nikakav partnerski odnos. Sanjarit ćete o čudima i čarolijama ali na zemlju se spustit nećete i vidit stvarnog ljudskog lika.

ZDRAVLJE: Mogli bi imati malo problema sa stresom.

LAV

23. VII. – 22. VIII.

ŠKOLA: Nije baš sjajno u školi. I starci su van već na izmaku živaca. Vi se pravite ka ono ladni ali u sebi se već počinjete grist. Ništa van baš ne ide od ruke. Niti van se uči, nit vas zanima, a neće biti ni smisla u tome što ćete morat naučit.

LJUBAV: Ljubav van je stabilna i obožavani ste. Osjećat ćete se, a bogami i provodit, ludo i nezaboravno.

ZDRAVLJE: Zdravlje van je ok. Pripazite na pravilno držanje i hod.

DJEVICA

23. VIII – 22. IX

ŠKOLA: Škola će van biti jedan tren ok, a onda opet bez veze. Ne znate ni sami koji bi stav zauzeli. Bili se trudili ili ne. Vjerujte na kraju ćete ipak morat. Najbolje odma prionite na posa i mogli bi izvući solidne ocjene bez obzira na sve neodumice.

LJUBAV: Ljubav će van se nuditi na pladnju ali ni tu se nećete baš iskazati ka zainteresirani. Trgnite se i otvorite svoje srce i mogla bi van se dogoditi prava ljubav.

ZDRAVLJE: Iscrpljeni ste i morali bi malo na detox od nezdrave hrane. Pijte puno vode i profunkcionirat ćete.

VAGA

23. IX. – 22. X.

ŠKOLA: Zadovoljni ste s ocjenama i sad još samo malo uprite i to će tako i ostati. Profesori cijene vaš trud. Nagrađuju vas. I starci će van biti sretni zbog toga. Mogli bi povisit džeparac ako se postavite.

LJUBAV: Mogli biste proživiti traumicu u ljubavi. Činit će van se jako važno i bit ćete jako zabrinuti. Ali virujte neće ostavit traga na ljubavni život koji vas očekuje u narednom periodu, niti malo. Brzo će van srce, opet, zaigrat i to će biti ono kad izgubiš glavu. A bit će obostrano što je najbolje od svega.

ZDRAVLJE: Za vas se nema što reći. Pazite se i mazite. Aktivni ste, volite lipo i dobro ist. A tilo van zahvaljuje na toj brizi.

ŠKORPION

23. X – 21. XI

ŠKOLA: Ako tako nastavite mogli bi malo dulje biti srednjoškolac nego što je predviđeno. Čista katastrofa. Autodestruktivni ste i kada baš očete otić skroz kvragu. Morat ćete napraviti totalni zaokret i upotrijebiti sve svoje snage da se izvućete.

LJUBAV: Ide van super. Neodoljivi ste. Palite i žarite po školi. Svaki vaš potez pun je pogodak. Zadržite to stanje što je moguće duže i zagantirana van je sreća.

ZDRAVLJE: Ne može nego tako. Šta reć.

STRIJELAC

22. XI. – 21. XII.

ŠKOLA: Super van ide sve što treba rješavat, crtati i ono u čemu se traži kreativnost. Ali za sist, naučit pa još to i reproducirati nekom profesoru bit ćete totalni antitalenat u razdoblju u kojem se baš to očekuje od vas.

LJUBAV: Volite i voljeni ste. Nemojte da van pređe u naviku pa da van neke stvari promaknu iz vida. Mogli bi se iznenaditi.

ZDRAVLJE: Imat ćete tegoba s probavom. Stalno nešto eksperimentirate s hranom pa van se to odražava na...

JARAC

22. XII. – 20. I.

ŠKOLA: Vi znate kako triba učiti i kako triba zavest profesore da van daju i veću ocjenu nego što ste zaslužili. Roditeljima prezentirate svoje uspjehe u školi odlično i već ste to pretvorili u dobar posa. Sve je onako kako triba i biti.

LJUBAV: Voliti znanči obračunat se sam sa sobom i rješiti se egoizma. Niste baš u tome stručnjak, a to odbija puno više nego ste svjesni. Morat ćete se suočiti s vlastitim egom.

ZDRAVLJE: Malo ste metiljavi šta bi naše babe kazale. A i pegula ste. Sve živo i neživo pokupite. Vitaminizirajte se i bit će bolje.

VOĐENJAK

21. I. – 18. II.

ŠKOLA: Kasno se sitite da uopće idete u školu. Ko će van poopravdat sve one izostanke i poispravljat ocjene. Morat ćete sve živo i neživo upregnut kako bi to riješili. Starci će van po****t.

LJUBAV: Ide van sve ka po loju. Lipo van je i tako će i bit još dugo. Ne morate brinit ništa. Ne morate čak ni prston mrndnut, a bit će sve ko u bajkama.

ZDRAVLJE: Promjenite sam malo navike i mogli bi biti puno bolje.

RIBE

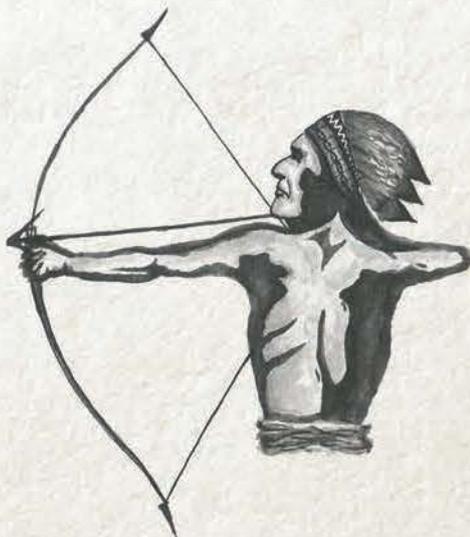
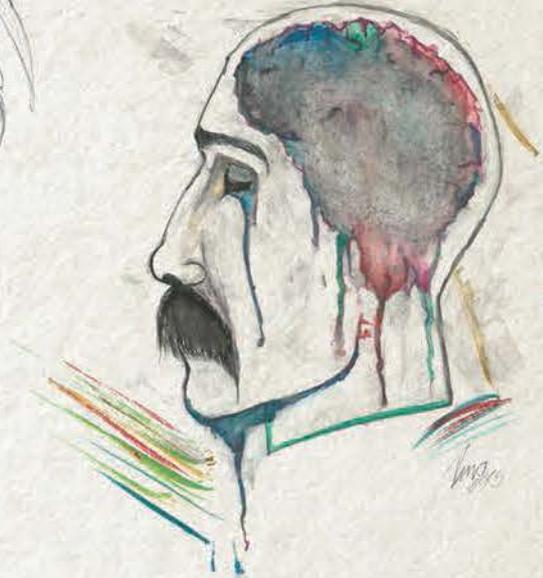
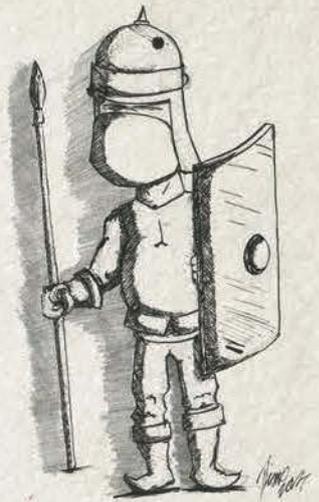
19. II. – 20. III.

ŠKOLA: Postalo van je puno naporno ispunjavat sve te obveze. Živčani ste i napeti i to bi moglo rezultirati velikom količinom stresa. Ne treba vam to. Zaustavite se i odhebite nerazumne ambicije. Ništa se loše neće dogoditi ako usporite.

LJUBAV: Ljubav van je negdi u nebesima. Nikako da se spustite na zemlju i vidite i da među živin ljudima ima oni s kojima bi se dalo nešto proživiti.

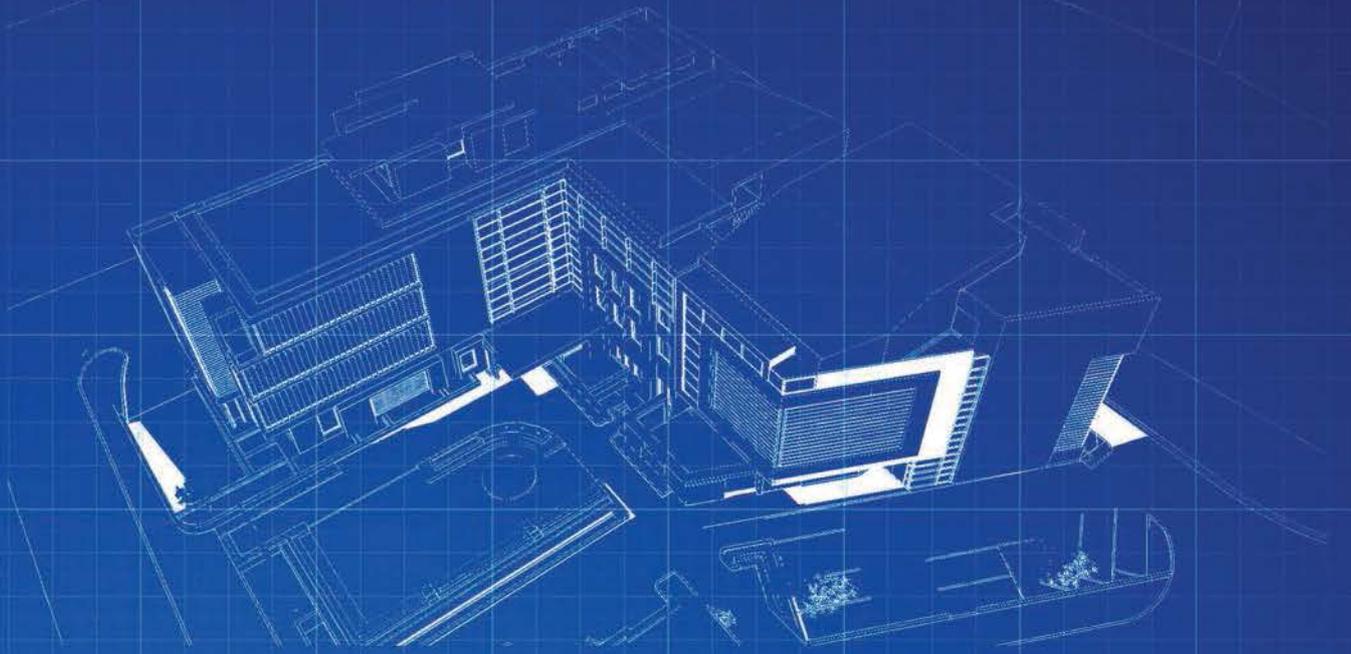
ZDRAVLJE: Zapustili ste se. Hrana, higijena, aktivnost nisu van baš jača strana. Manje stresa i brige o sebi dobro bi van došlo.

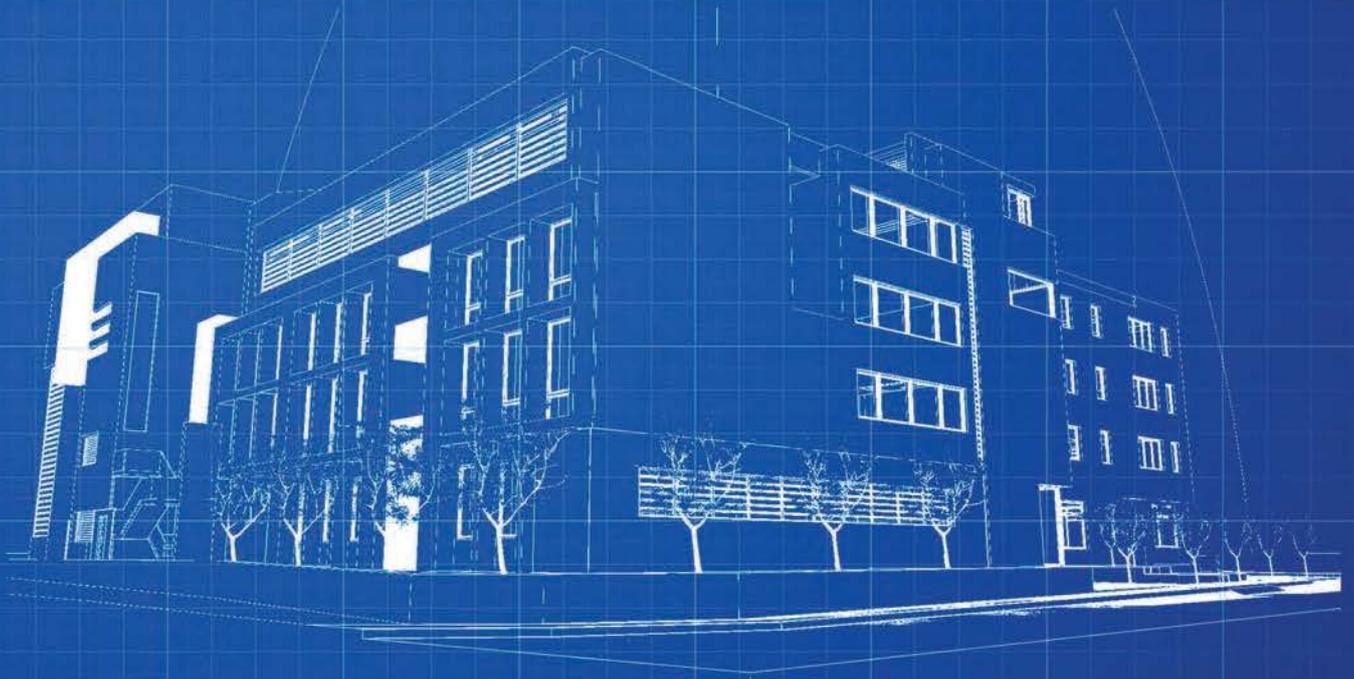

2011

SATAN

*PRIPREME ZA GRADNJU NOVE ŠKOLE SU PRI KRAJU.
ZAVRŠEN JE GLAVNI PROJEKT, NAJSKUPLJI I NAJSLOŽENIJI DIO DOKUMENTACIJE,
A U ZAVRŠNOJ FAZI JE I ISHODOVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE...*

**PRIRODOSLOVNO-GRAFIČKA ŠKOLA
ZADAR**

**Perivoj Vladimira Nazora 3
23000 Zadar**

Telefon: 023 213-746

Fax: 023 302-207

E-mail: ured@pgszd.hr

Web: www.pgszd.hr

www.facebook.com/PrirodoslovnoGrafickaSkola